



2015-2020 Yılları Türkiye Yayın Performansı Genel Değerlendirmesi

Bu çalışmada; 2015-2020 yılları arası Türkiye adresli yayınlanan çalışma verileri kullanılarak Türkiye'deki genel yayın performans değerlendirilmesi yapılmış, dünya ve bazı kıta ülkeleri ortalamalarıyla karşılaştırılmıştır. 2015 yılından itibaren yükseköğretim kurumlarında; kalitenin doğru anlaşılması, algılanması, yaygınlaştırılması ve sürekliliğinin sağlanarak geliştirilip, her bir kuruma özgün nitelikleri kaybetmeden ve toplumsal gelişmelere de destek verecek şekilde uygulanması konularında büyük çalışmalar gerçekleştirilerek eğitim, rehberlik, destek ve öncülük faaliyetlerini büyük ve etkili bir şekilde yürüten YÖKAK'ın Türk yükseköğretim kurumlarında başlatmış olduğu kalite çalışmalarının etkilerini izlemek ve ölçülendirerek ortaya çıkmış gelişmeleri değerlendirip yeni düzenlemelere zemin hazırlamak amacıyla yapılmış olan bu çalışmada; Türkiye'deki tüm yayın performans göstergelerindeki gelişmeler, dünya ve bazı ülke ortalamalarıyla karşılaştırılarak değerlendirilmiştir.

Çalışmada; Yükseköğretim Kalite Kurulu Performans Kurum Değerlendirme Raporlarında, araştırma-geliştirme performans göstergeleri içinde yer alan, toplam yayınlar, uluslararası işbirliğiyle yapılan yayınlar, ilk % 10'luk dilimde atıf alan yayınlar, ilk % 10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayınlar, Q1 ve Q1+Q2 diliminde bulunan yayınlar, atıflar ve alan ağırlıklı atıf endeksi gibi kapasite ve kalite gösterge parametreleri kullanılarak, 2015-2020 yılları arasında gerçekleşen değişimler incelenmiş ve karşılaştırmalı değerlendirmeleri yapılmıştır. Her bir parametre için, 2015-2020 yılları arasındaki yıllık yayın sayıları, yayın oranları ve öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı ve bunların % değişimleri, değişim hızları ve geline düzeyler, dünya ve bazı bölge ülke ortalamaları ile karşılaştırılarak grafikler üzerinde gösterilmeye çalışılmıştır. 2020 yılında yükseköğretim kurumları içinde, incelenen yayın türlerindeki yayın sayıları, yayın oranları, öğretim üyesi başına düşen yayın sayıları bakımından öne çıkan ilk 20 kurumun sıralamaları yapılarak verileri grafikler halinde rapora ilave edilmiştir.

Sonuç olarak; 2015-2020 yılları arasında Türkiye adresli tüm yayınların sayıları, toplam yayın sayısına göre oranları, değişim ve gelişme düzeyleri, yıllık ve toplam olarak değerlendirilmiş, dünya ve bazı bölgelerdeki ülke düzeyleri ortalamalarıyla karşılaştırmaları yapılmış ve ortaya çıkan sonuçlar detaylara girilmeden sunulmaya çalışılmıştır. Her bir parametre için akademik personel performansları da incelenerek genel değerlendirmeye ilave edilmiştir.

Not; Toplanan veriler

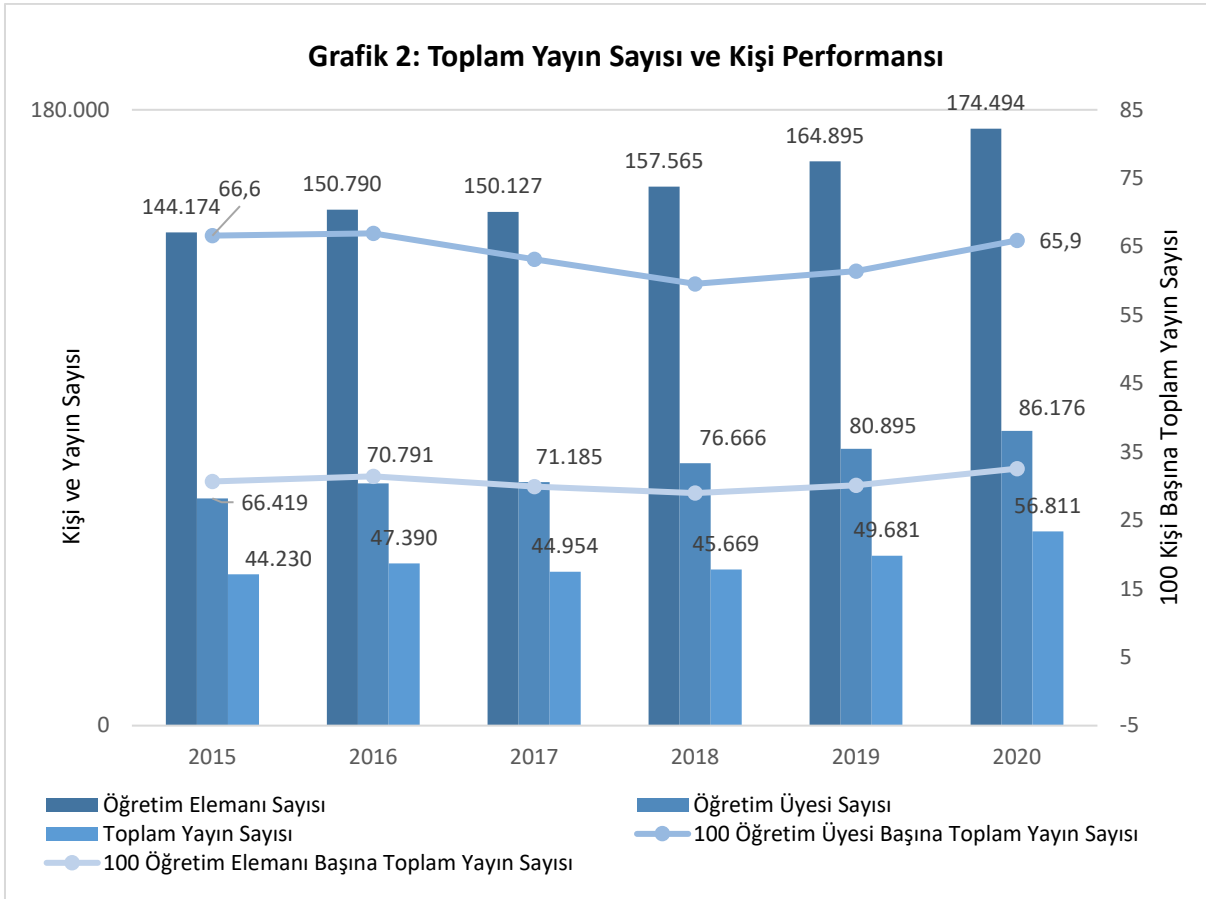
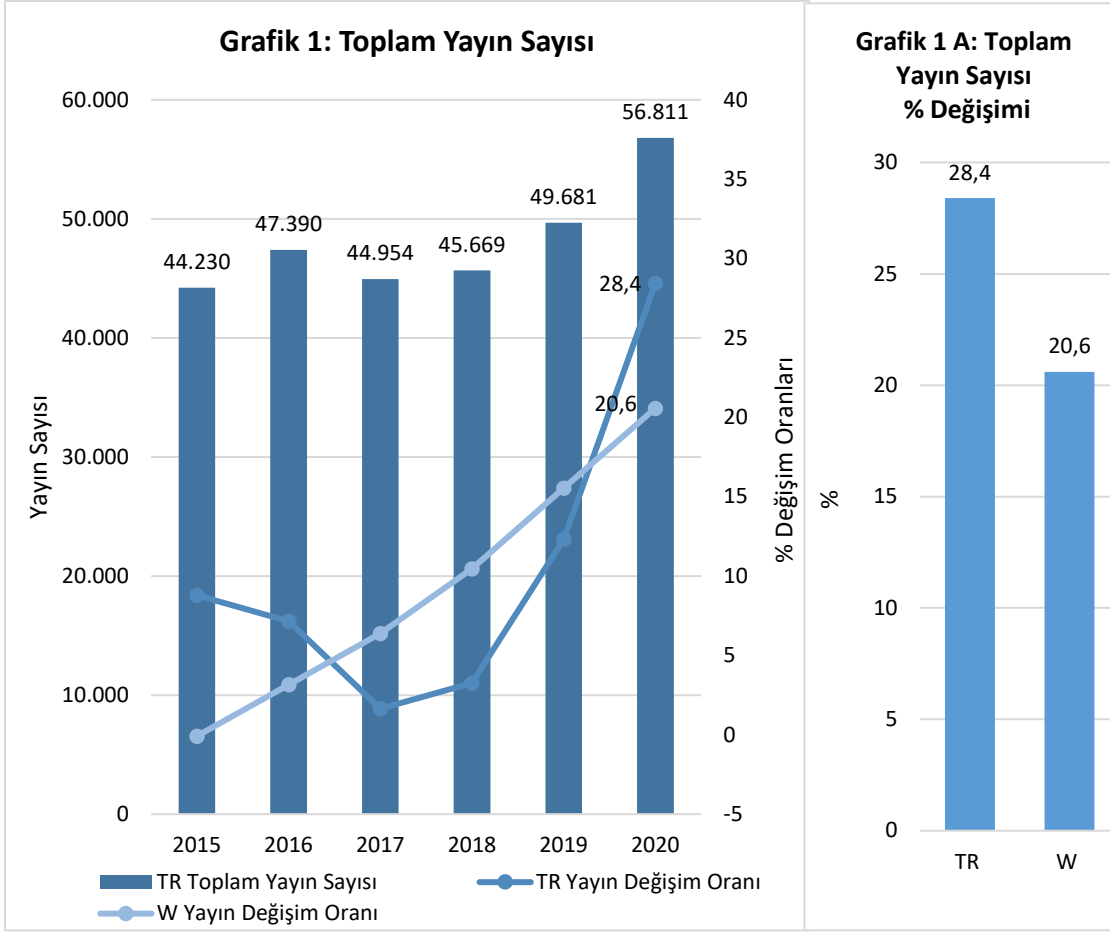
- Türkiye, Dünya ve ülke adresli veriler 04-16. 05.2021 tarihleri arasında Scival veri sisteminden alınmıştır.

- Kurumlara ait veriler 30 Haziran 2021 tarihli Scival veri sisteminden alınmıştır.
- Yazar sayısı 50 ve altında olan yayınlar değerlendirmeye alınmıştır.
- Kurumun toplam yayın sayısının %10'nundan daha fazla yayın sayısına sahip olan akademisyenlerin fazla yayınları dikkate alınmamıştır.
- 2020 yılında filtrelenmiş toplam yayın sayısı 100 ve üzeri olan kurumlar değerlendirmeye alınmıştır.
- Grafiklerdeki, TR Türkiye verilerini, W dünya verilerini ifade etmek için kullanılmıştır.

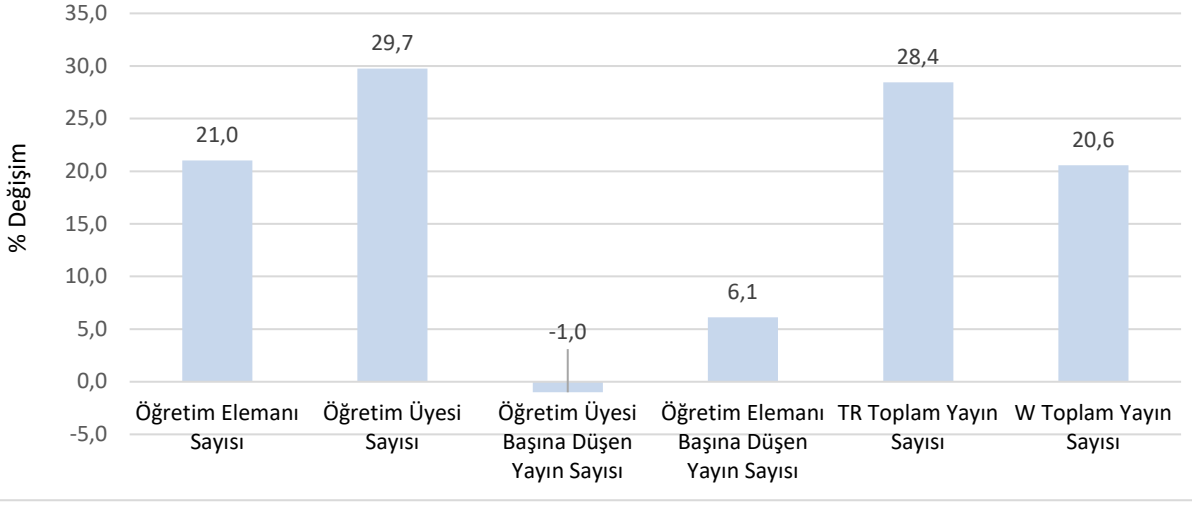
Toplam Yayın (Doküman) Sayısı

Türkiye'de yıllık toplam yayın sayısı (TYS), 2015 yılında 44.230 iken 2020 yılında 56.811'e yükselmiş olup 2015-2020 yılları arasında %28,4 oranında artış göstermiştir. Bu sürede yapılan yayınların ortalama %23'ü uluslararası iş birliği ile, %33'ü sadece ulusal iş birliğiyle, %32'si sadece kurum iş birliğiyle gerçekleştirilirken %12'si ise tek yazarlı çalışmalar olarak yayınlanmıştır. Üniversite-sanayi iş birliği ile yapılan yayınların toplam yayınlara oranı, Avrupa'da %3,8, Kuzey Amerika'da %4,2, dünya da %2,6 iken Türkiye'de %1,4 gibi düşük bir seviyede görülmektedir.

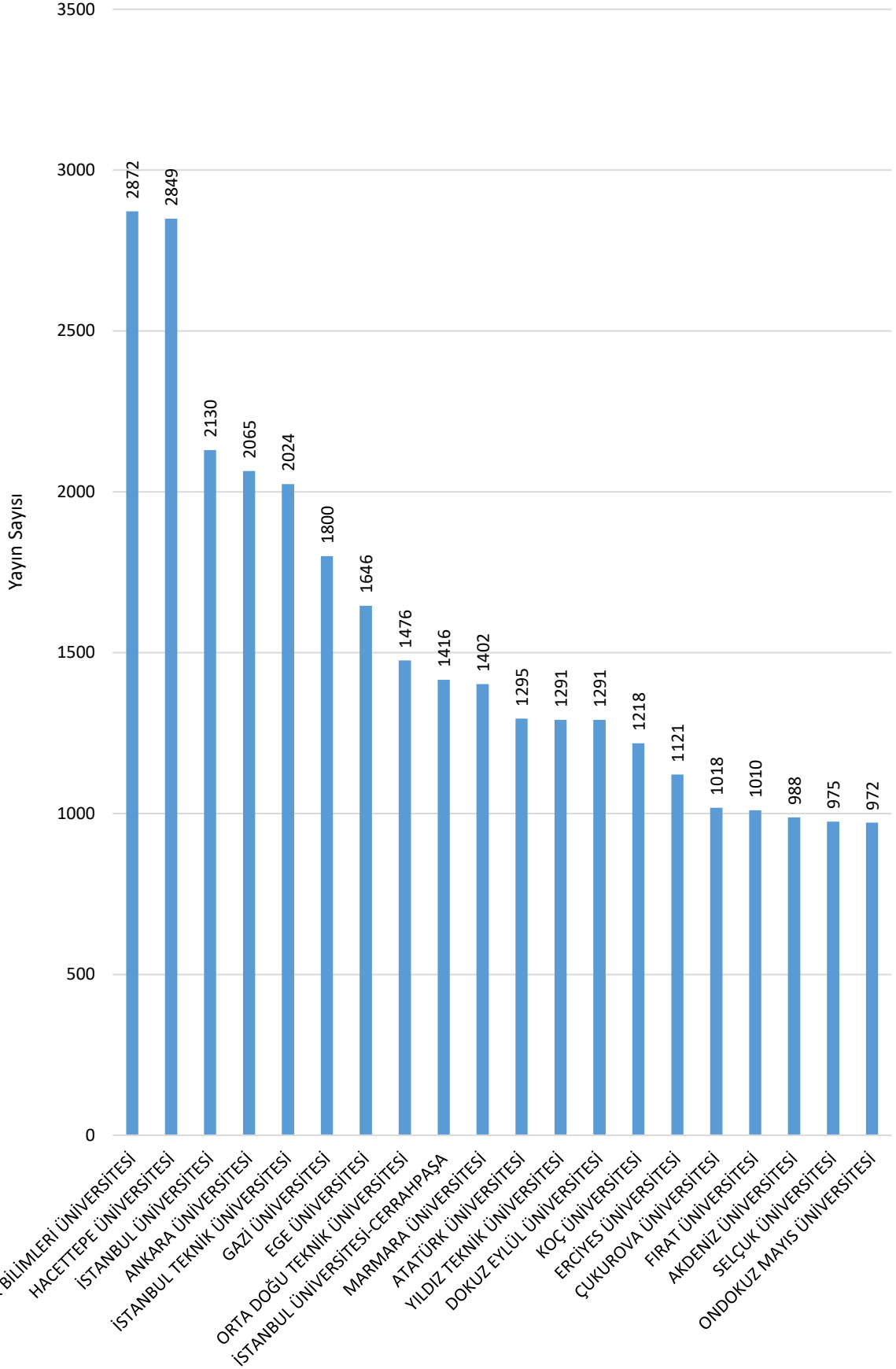
2015-2020 yılları arasında Türkiye'de %28, dünyada %21 civarında toplam yayın sayısı artışı gerçekleşmiştir. Dünyadaki yayın artış oranı yıllık ortalama %3,5 civarında seyrederken Türkiye'de yıllık ortalama artış değeri %4,5 den fazla olmuştur. Toplam yayın sayısının yanında öğretim üyesi ve öğretim elemanları sayılarındaki artışlar da incelemeye alınmış ve değerler grafikte gösterilmiştir. 2015-2020 yılları arasında Toplam yayın sayısında %28,4 artış olurken, öğretim üyesi sayısında da aynı düzeye yakın (%29,7) bir artış olması sebebiyle, öğretim üyesi başına düşen ortalama yayın sayısında maalesef herhangi bir artış olmamış, hatta yaklaşık %1 düzeyinde bir azalma gerçekleşmiştir. Öğretim üyesi başına düşen ortalama toplam yayın (doküman) sayısında bir artış olmamış olsa da yapılan yayınların kalitesi ve etkilerinde önemli düzeyde artışlar olduğu diğer bölümler içindeki veriler incelendiğinde anlaşılacaktır.



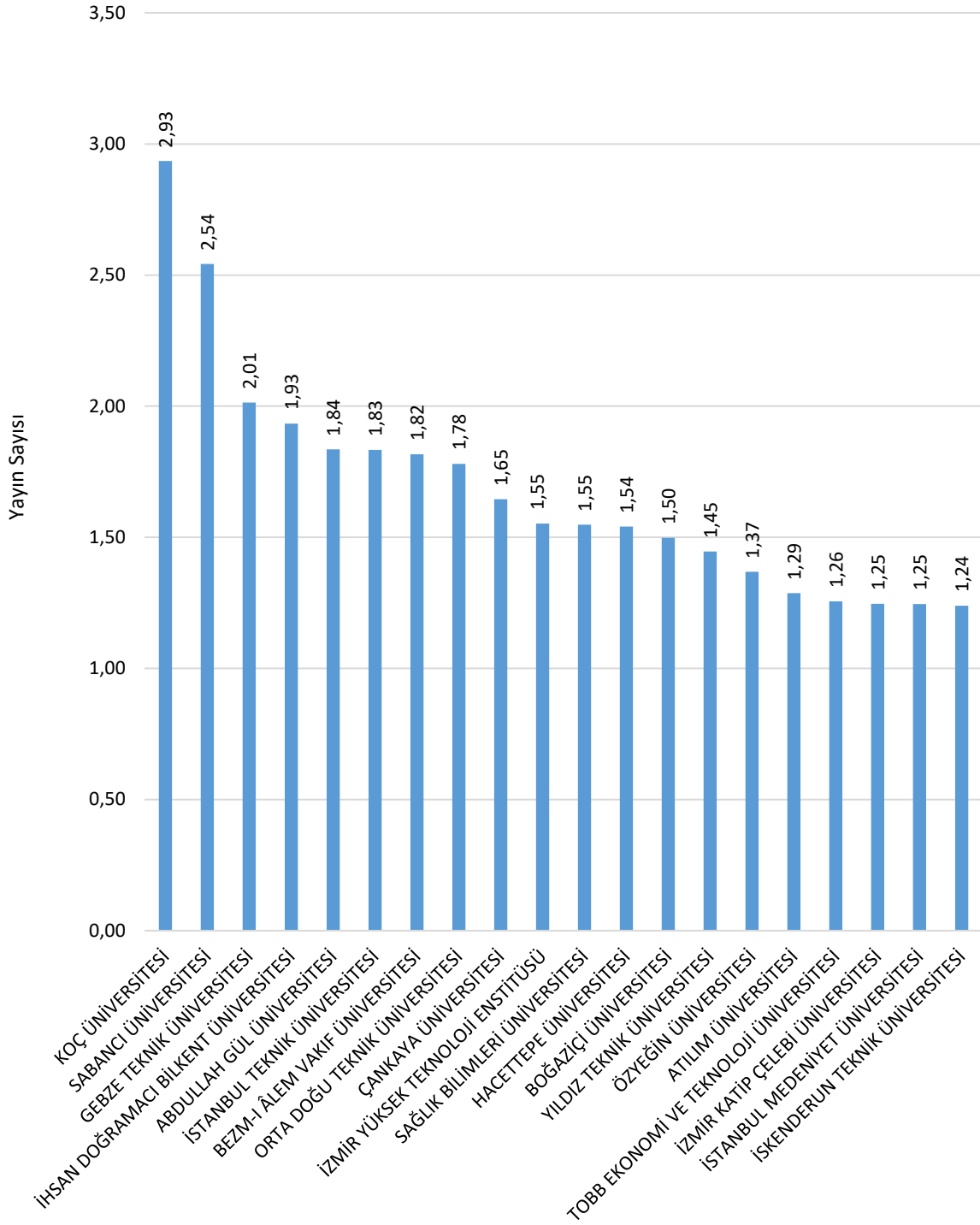
Grafik 3: % Değişim



Grafik 4: 2020 Yılı Toplam Yayın Sayısı



Grafik 5: 2020 Yılı Öğretim Üyesi Başına Düşen Toplam Yayın Sayısı

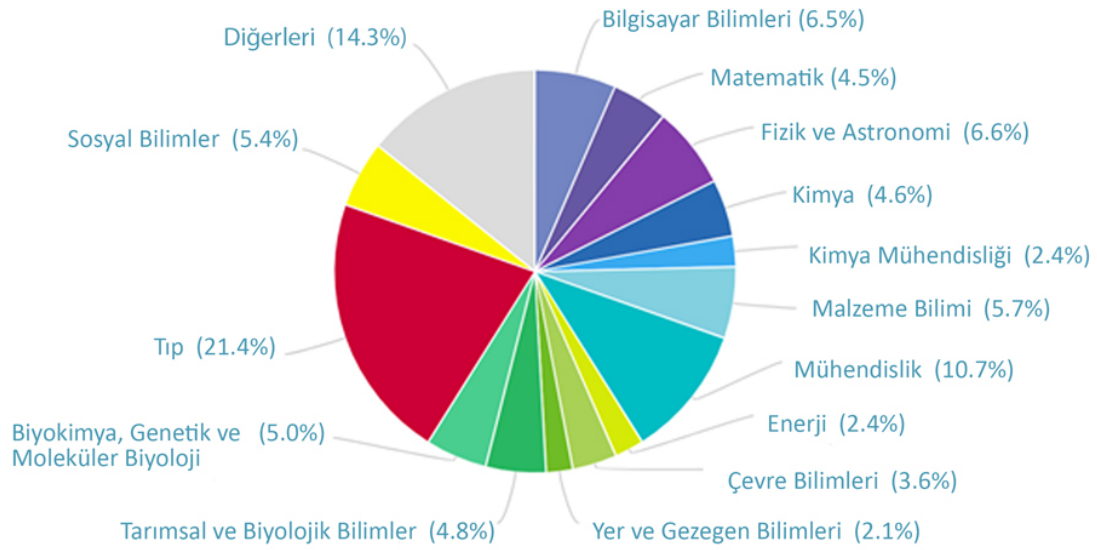


Grafik 5'teki değerlendirme 2020 yılı toplam yayın sayısı 100 ve üzerinde olan 128 kurum ile yapılmıştır. 2020 yılı Türkiye ortalaması 0,659'in üzerinde olan toplam 91 kurum

bulunmaktadır. Değerlendirmeye alınan toplam 37 kurum ise bu ortalamanın altında kalmıştır.

2015-2020 yılları arasında Türkiye’de yapılan çalışmalar sayısal olarak incelendiğinde, en fazla Tıp alanında (%21,4) çalışmalar gerçekleşirken, nitelikli çalışmalarını ifade edebilen alan ağırlıklı atıf endeksi (AAAE) değeri en yüksek Matematik alanda (1,36) olduğu görülmüştür.

Şekil 1. Temel alanların toplam yayın sayısı yüzdeleri



Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Yayın

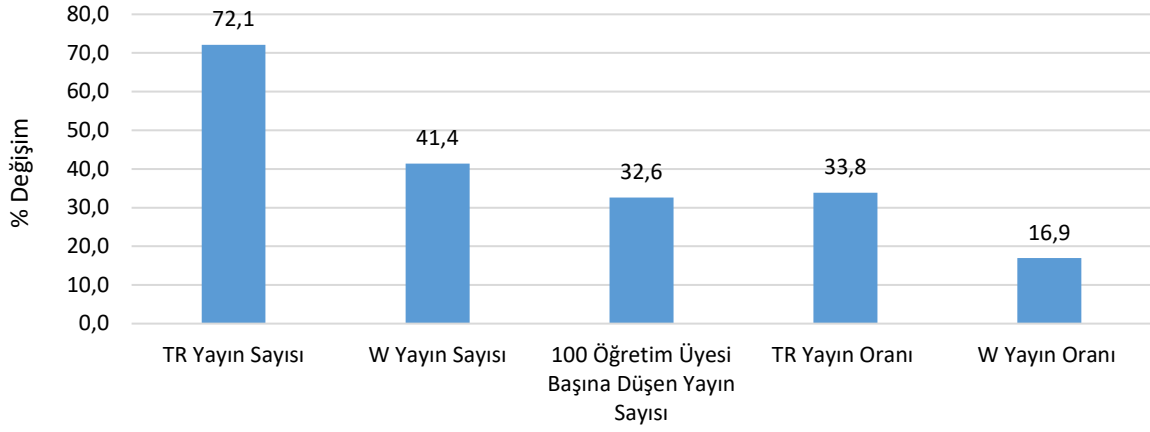
2015-2020 yılları arasında; ortalama olarak toplam yayın sayısının %23’ü uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın sayısı olup uluslararası iş birliğiyle yapılan yayınların toplam yayın sayısına oranını gösteren uluslararası işbirliğiyle yapılan yayın oranı %20,1 den %26,9’a yükselmiştir. 6 yıllık sürede uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın sayısında Türkiye’de %72, dünyada %41 düzeyinde artış sağlarken, yayın oranında ise Türkiye’de %34, dünyada ise %17 civarında bir artış görülmüştür. 2020 yılında Türkiye’deki oran %27 civarında iken dünya ortalaması %22, Avrupa ortalaması %40, Kuzey Amerika ortalaması ise %38 civarındadır. uluslararası işbirliğiyle yapılan yayınların alan ağırlıklı atıf endeksi değeri (AAAE) (1,85), ülke içindeki araştırmacılarla yapılan yayınların ortalama AAAE (0,64) değerinden daha yüksek

olduğu görülmektedir. Türkiye'nin uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın sayılarının ve oranlarının Avrupa ve Kuzey Amerika ortalamalarından çok aşağıda bulunuyor olmasına rağmen 6 yıllık sürede yayın sayısı ve yayın oranlarında yeterli düzeyde büyük bir artış sağlanmış olması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Öğretim üyesi başına düşen toplam yayın sayısındaki durgunluğa rağmen öğretim üyesi başına uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın sayısı 2015 yılında 0,134 iken 2020 yılında 0,177 ye yükselmiş olup 6 yıllık sürede %32,6 gibi önemli bir artış gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu artış; etkileri ileri de daha fazla hissedileceği önemli bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

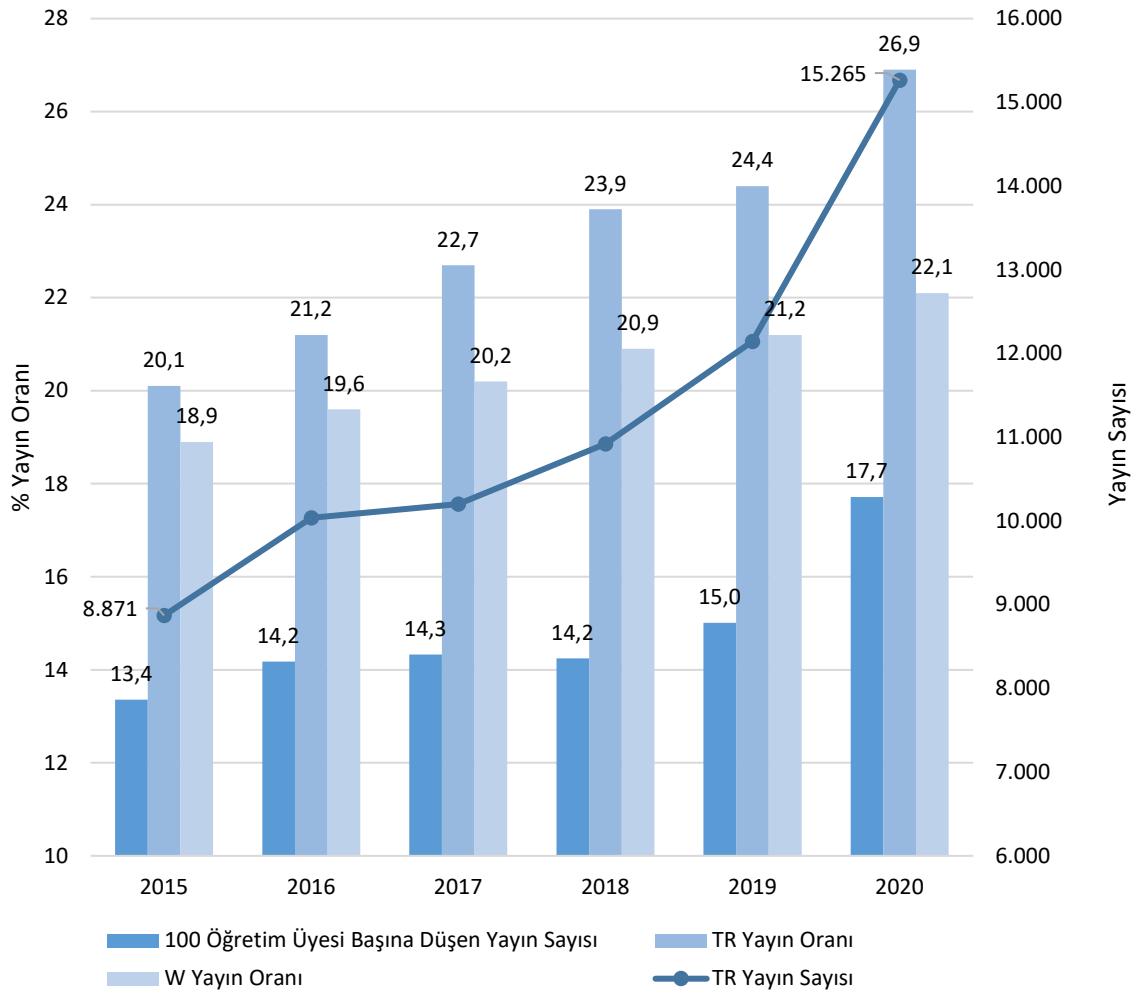
Yayın Türü	% Dilimi	Yayın Sayısı	Atıf Sayısı	Yayın Başına Atıf	AAAE
Uluslararası İş Birliği	23,4	67437	897469	13,3	1,85
Sadece Ulusal İş Birliği	32,5	93796	436751	4,7	0,66
Sadece Kurum İş Birliği	32,2	92882	400051	4,3	0,64
Tek yazarlı	12,0	34619	118202	3,4	0,61
Üniversite-Sanayi İş Birliği	1,4	4057	128844	31,8	4,03
Üniversitelerarası İş Birliği	98,6	284677	1723630	6,1	0,88

Tablo 1. 2015-2020 yılları arasında yapılan yayınların türleri, oranları ve etki değerleri

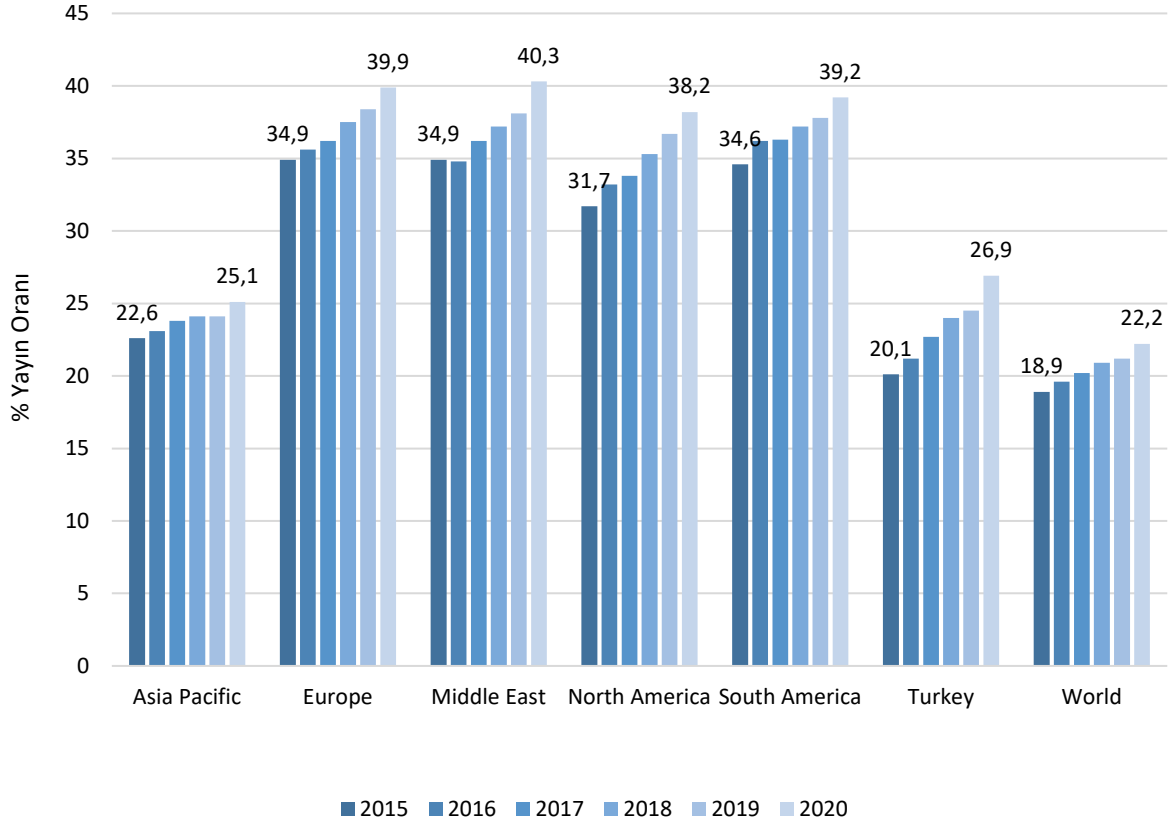
Grafik 6: Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Yayın % Değişim



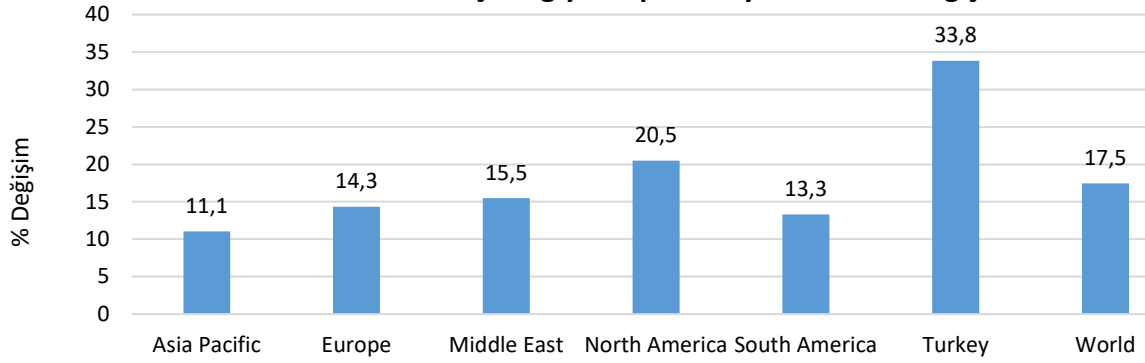
Grafik 7: Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Yayın



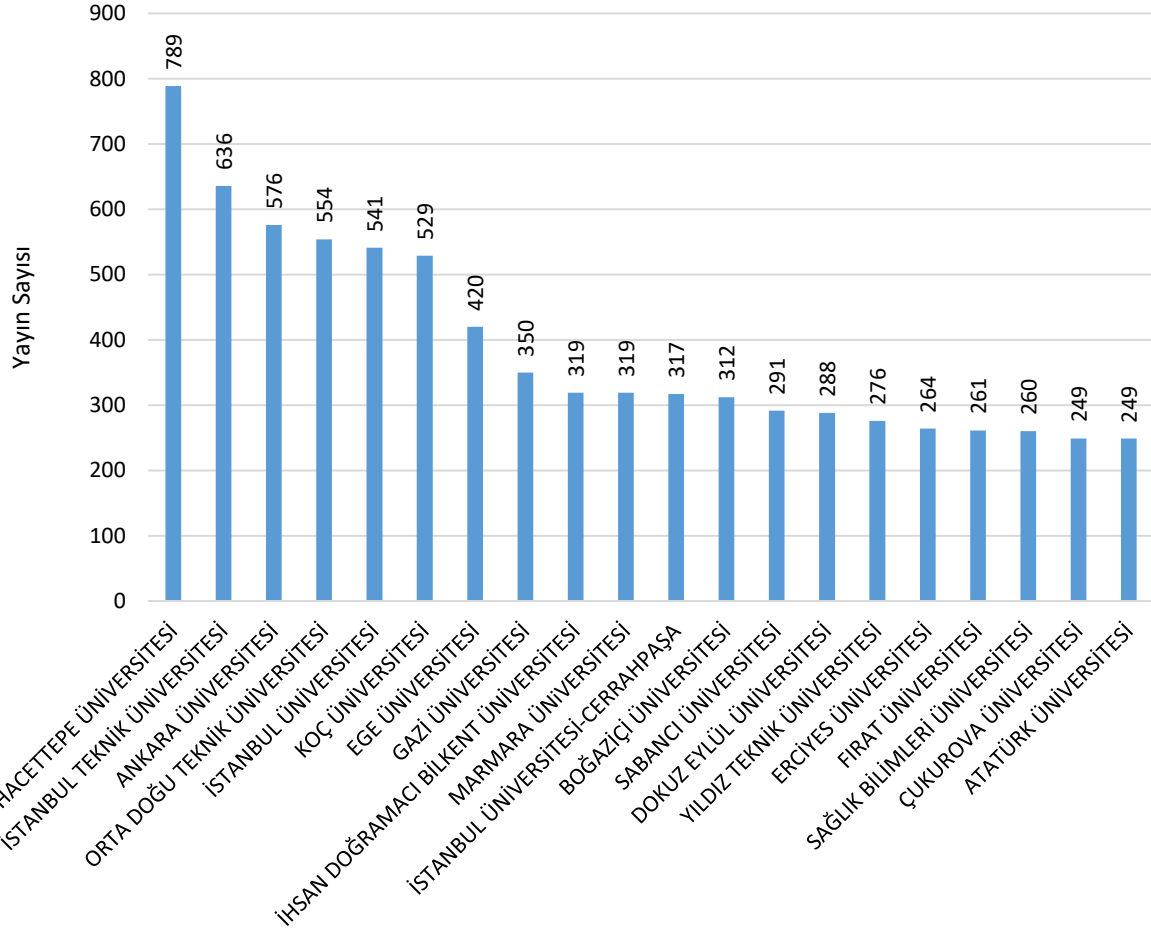
Grafik 8: Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Yayın Oranı



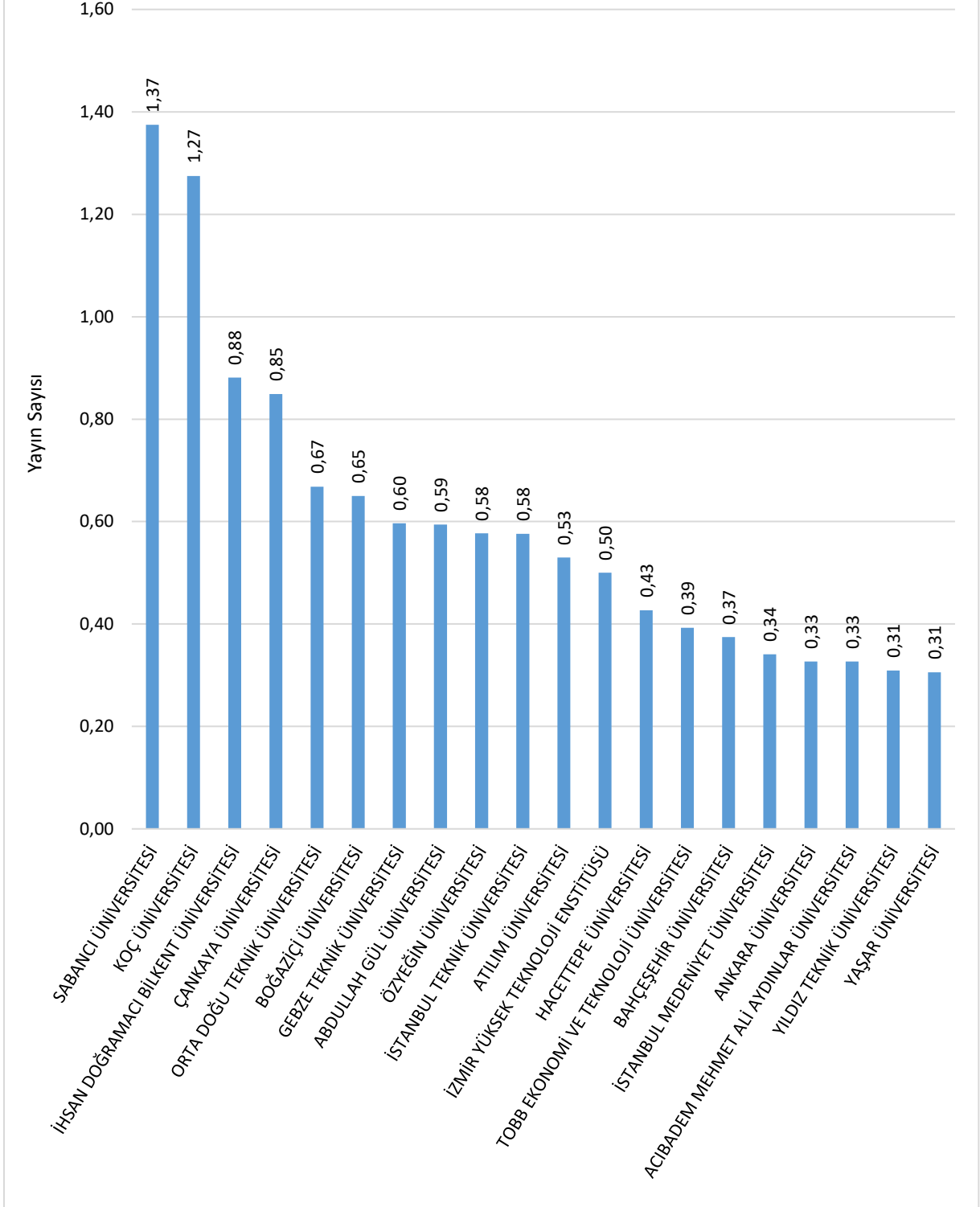
Grafik 9: Uluslararası İşbirliğiyle Yapılan Yayın Oranı % Değişim



Grafik 10: 2020 Yılı Uluslararası İşbirliği İle Yapılan Yayın Sayısı



Grafik 11: 2020 Yılı Öğretim Üyesi Başına Düşen Uluslararası İşbirliği İle Yapılan Yayın Sayısı



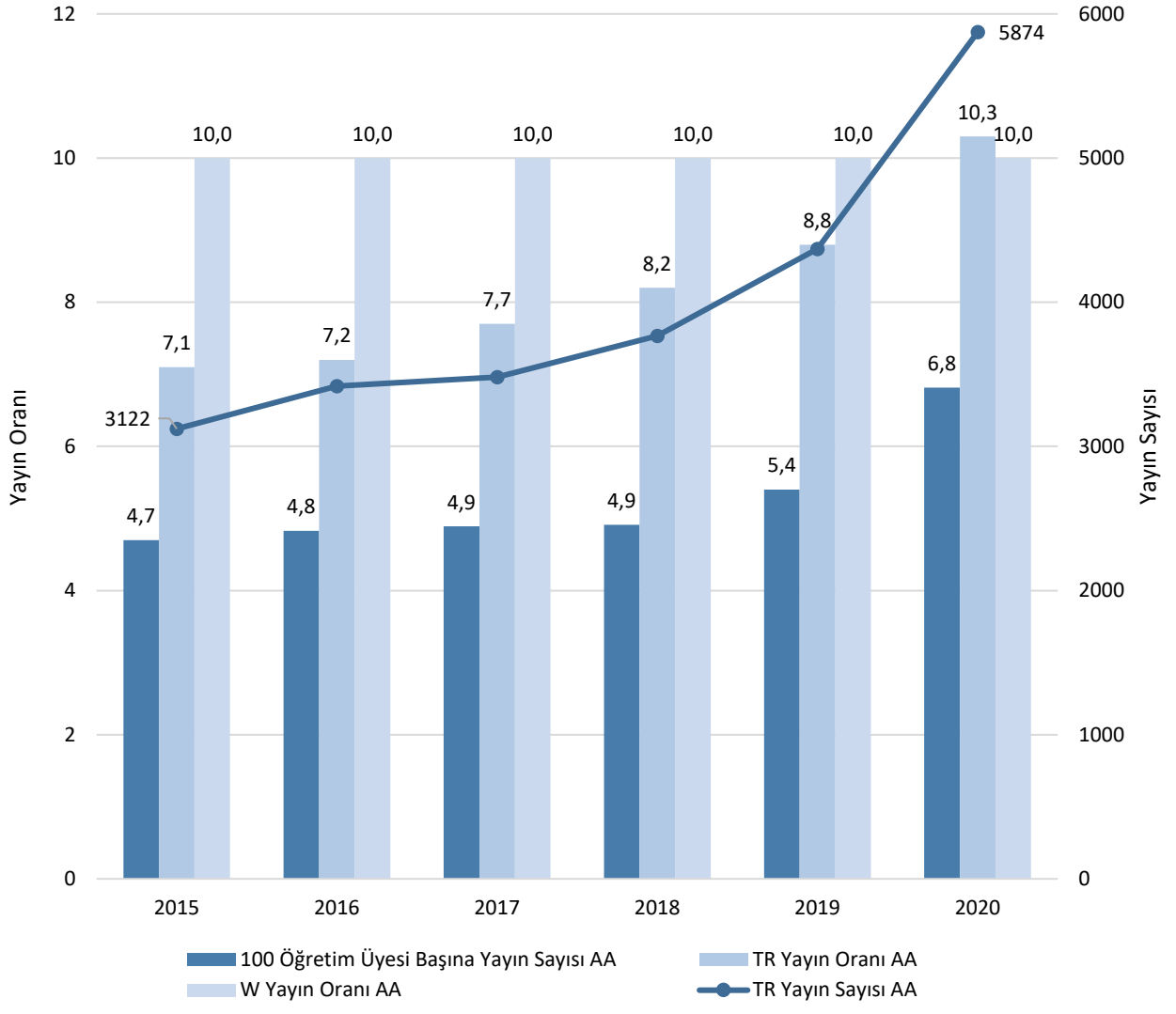
Grafik 11'deki değerlendirme 2020 yılı toplam yayın sayısı 100 ve üzerinde olan 128 üniversite ile yapılmıştır. 2020 yılı Türkiye ortalaması 0,17'in üzerinde olan toplam 52 kurum bulunmaktadır. Değerlendirmeye alınan toplam 76 kurum ise bu ortalamasının altında kalmıştır.

İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın

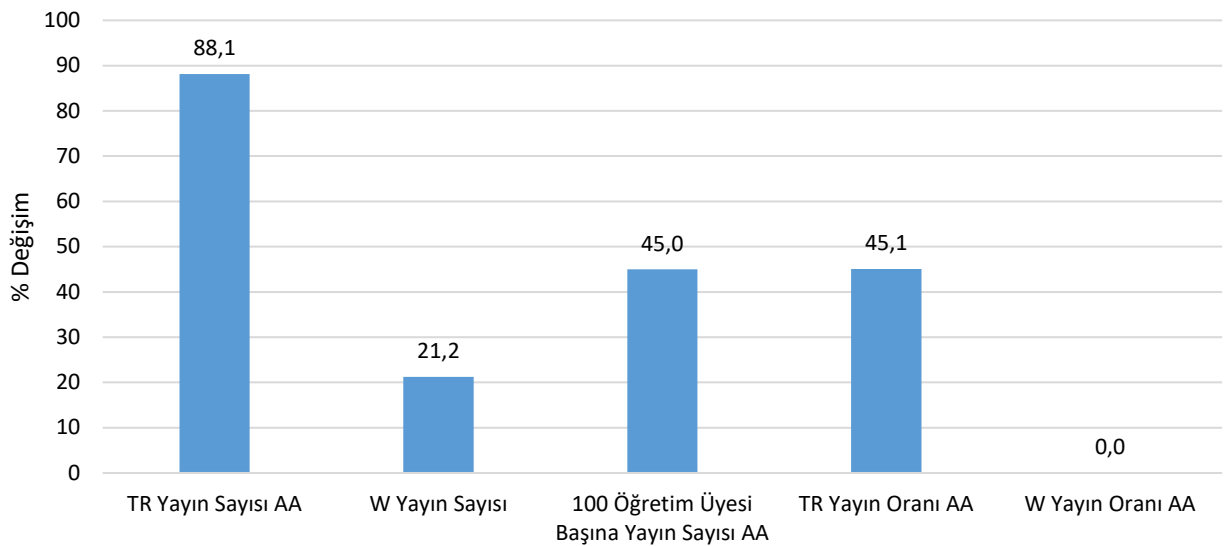
Genel değerlendirmeler çerçevesinde ilk %10'luk dilimde atıf alan yayınlar yayın kalitesinde önemli bir parametre olarak değerlendirilmektedir. Yeni bir değerlendirme süreci olarak ilk %10'luk dilimde atıf alan yayınlar alan ağırlıklı (AA) olarak değerlendirmeye alınmış ve dünya ortalama yayın oranı olarak %10 kullanılmaktadır. Bu yeni değerlendirme süreçleri de farklı bir sürüm olarak yeni uygulamaya alınmış ve çok çeşitli boyutlarda etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bütün araştırma değerlendirme kuruluşları tarafından ölçüm parametrelerine dâhil edilmiş ve sıralamalarda da etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Hem alan ağırlıklı (AA) hem de normal ölçümleme sistemine göre elde edilmiş veriler ayrı ayrı sunulmuş ve değerlendirmeleri de ayrı ayrı yapılmıştır.

2015-2020 yılları arasındaki çalışmalar değerlendirildiğinde; Türkiye'deki araştırmacılar tarafından yapılmış İlk %10'luk dilimde atıf alan yayın sayıları %88 gibi yüksek bir değerle artış göstermiştir. Dünya da ise artış %21 civarında gerçekleşmiştir. Bu artışın; sadece öğretim üyesi sayındaki yükselişten (%30) değil aynı zamanda öğretim üyesi başına düşen yayın sayısındaki artıştan da (%45) kaynaklandığı görülmektedir. Öğretim üyesi başına düşen toplam yayın sayısında (TYS) bir artış olmamasına rağmen, yüksek atıf alan yayın sayısında çok önemli bir artışın olması; Türkiye'de yayın kalitesi bakımından etkili ve verimli bir yükselmenin başladığını göstermektedir. Türkiye'de TYS içindeki İlk %10'luk dilimde atıf alan yayınların oranı %7,1 den %10,3 e yükselmiştir. Bu durumda Dünya ortalaması (%10) yakalanmış olsa da Avrupa (%11,7) ve Kuzey Amerika (%12,8) ortalamalarının altında olduğumuz göz ardı edilmemelidir. 6 yıllık bir süre içerisinde Dünyada %0, Avrupa'da %-6,4, Kuzey Amerika'da %14,7 civarında değişim olurken Türkiye'de %45,1 civarında büyük bir artış gerçekleşmiş olması önemli bir gelişme olarak değerlendirmek uygun olacaktır. Yükseköğretim kurumlarının büyük bir kısmında yüksek atıf alan yayın sayısında ve oranında önemli artışlar olduğu görülmektedir.

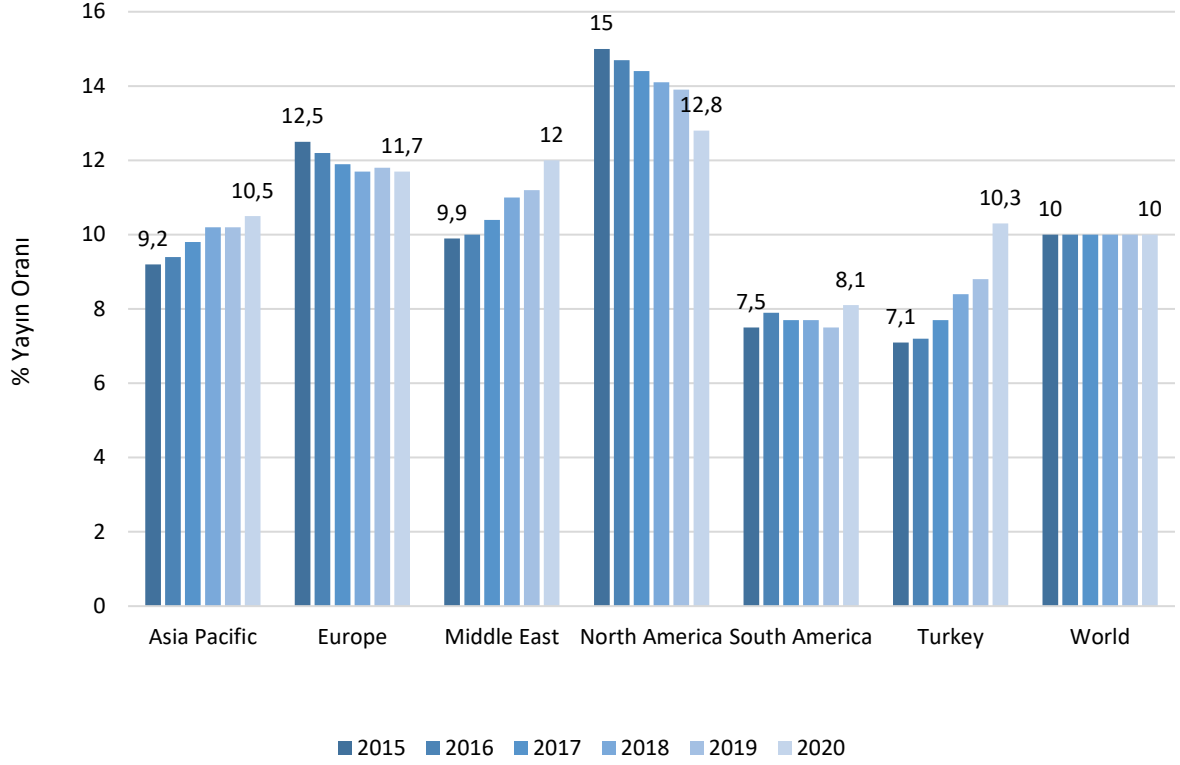
Grafik 12: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın AA (Alan Ağırlıklı)



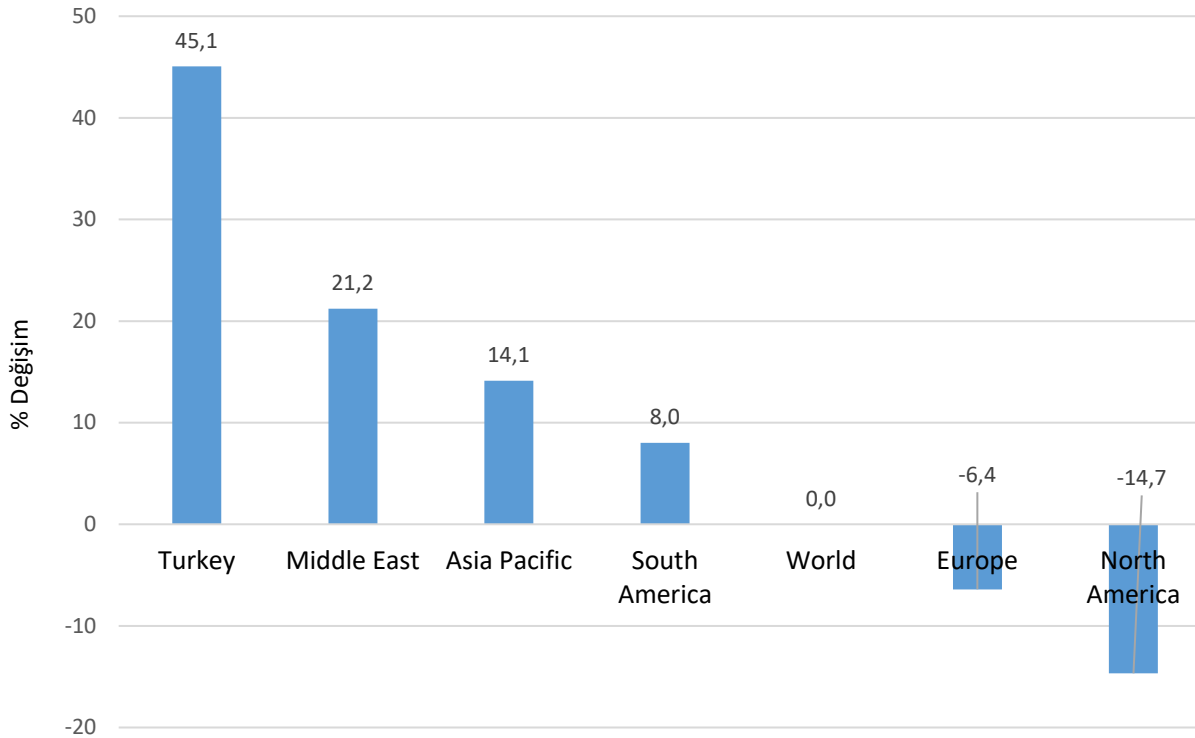
Grafik 13: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın AA % Değişim



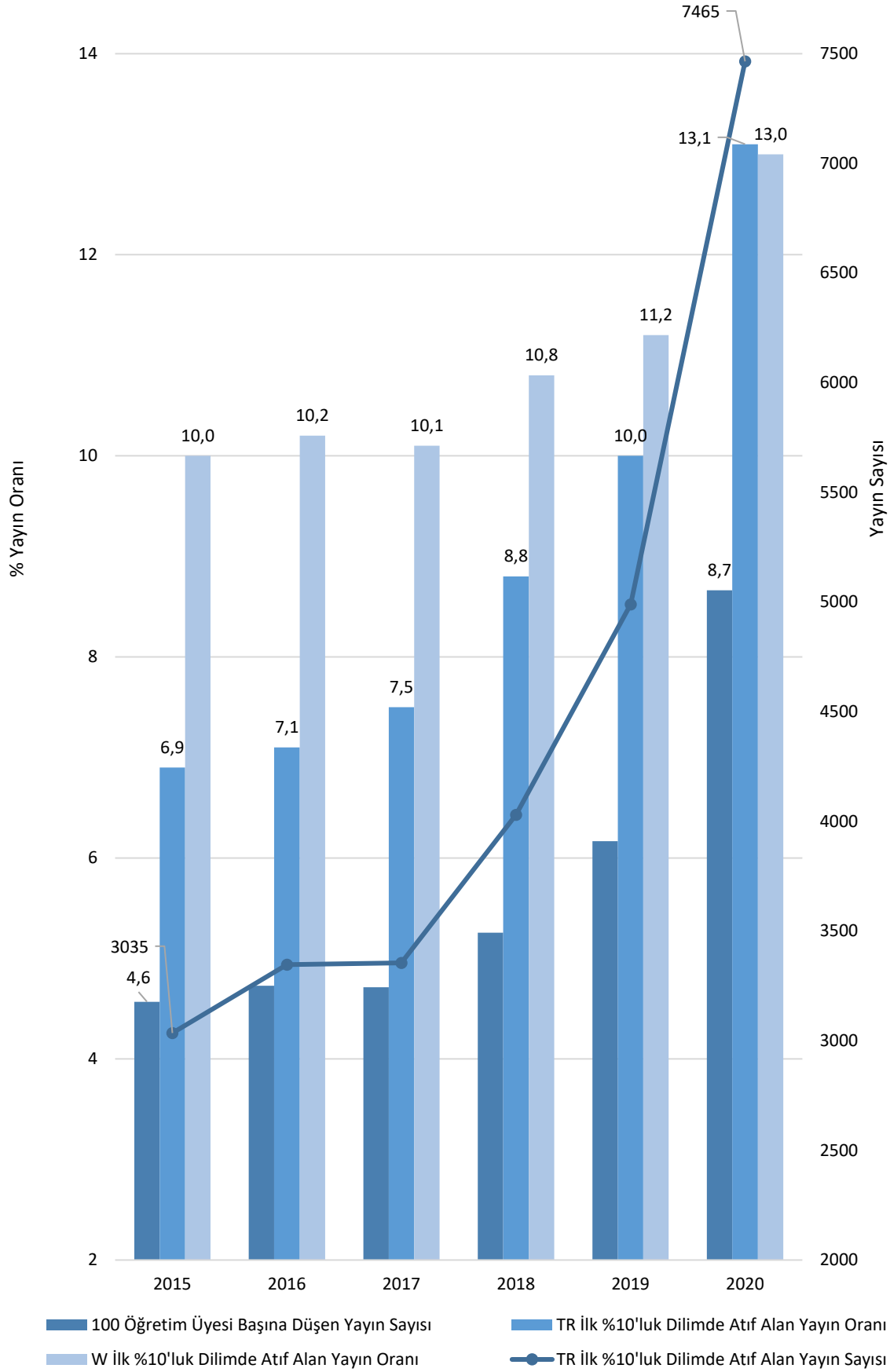
Grafik 14: İlk % 10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı AA



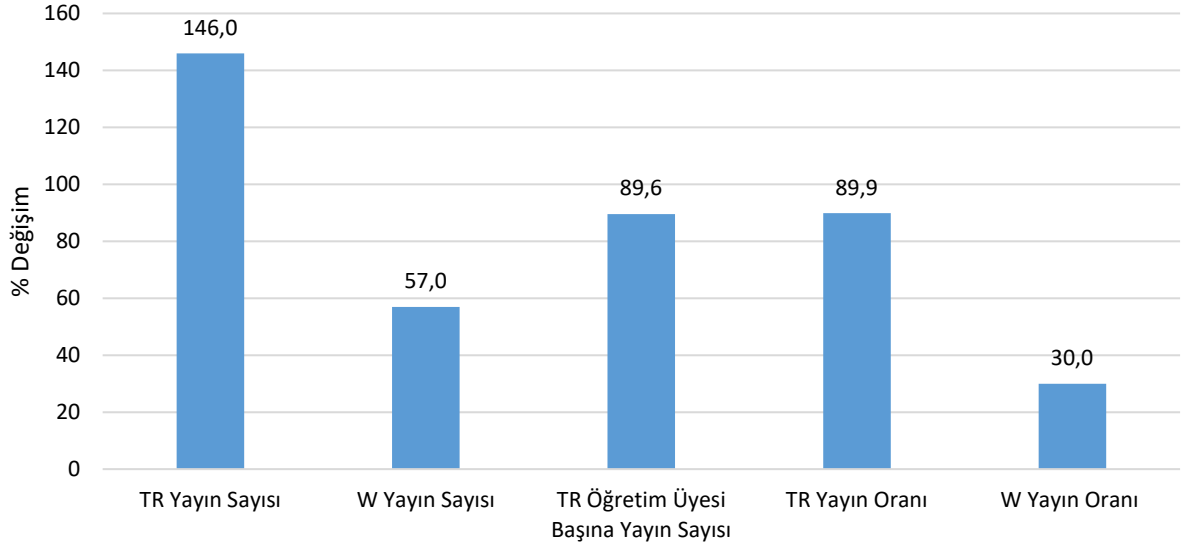
Grafik 15: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı AA % Değişim



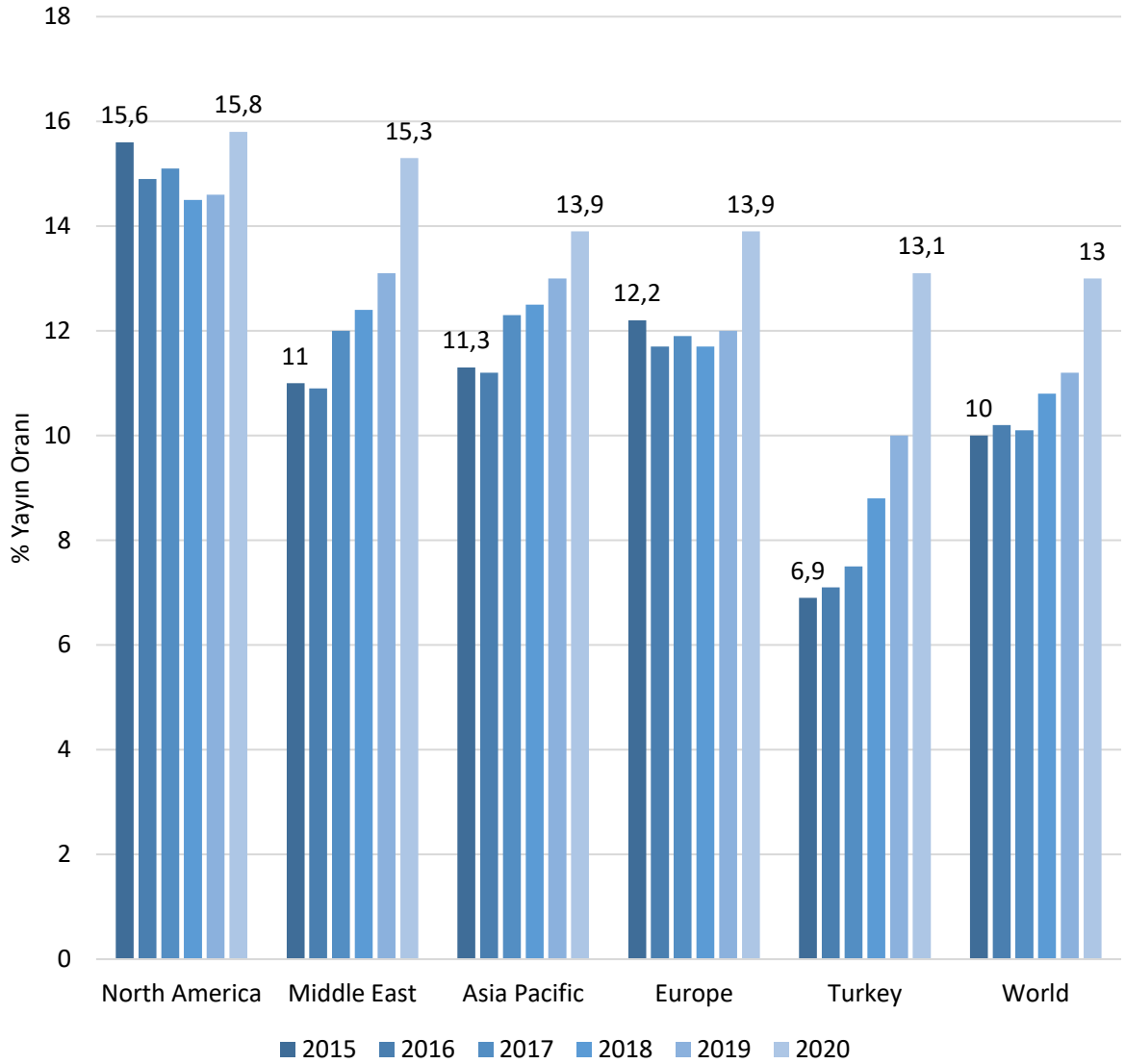
Grafik 16: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın



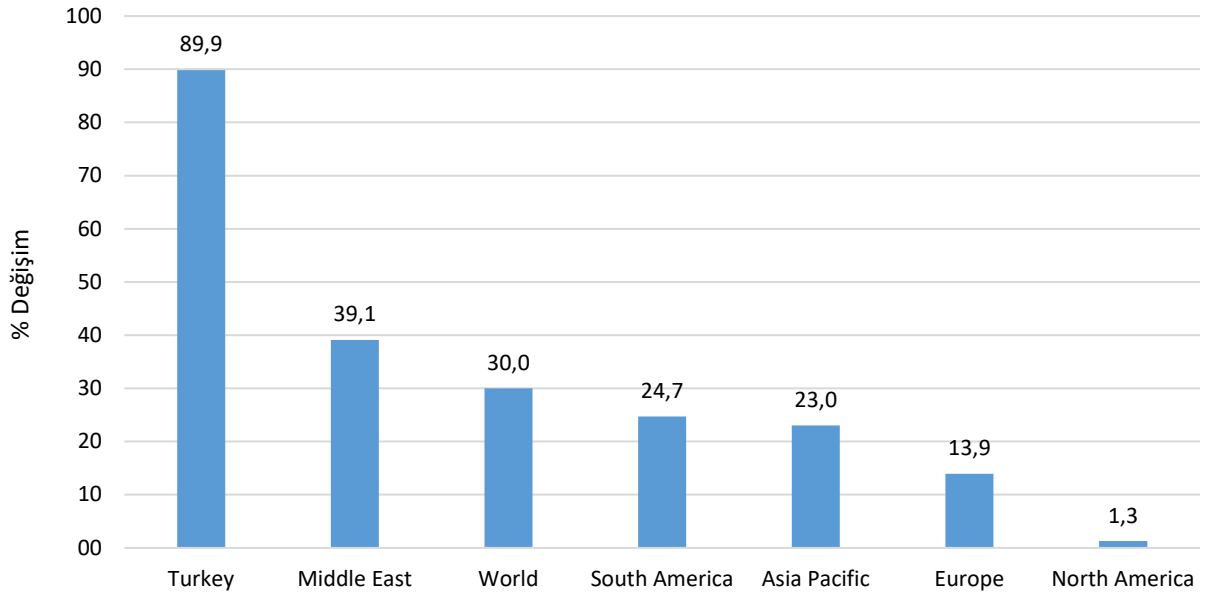
Grafik 17: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın % Değişim



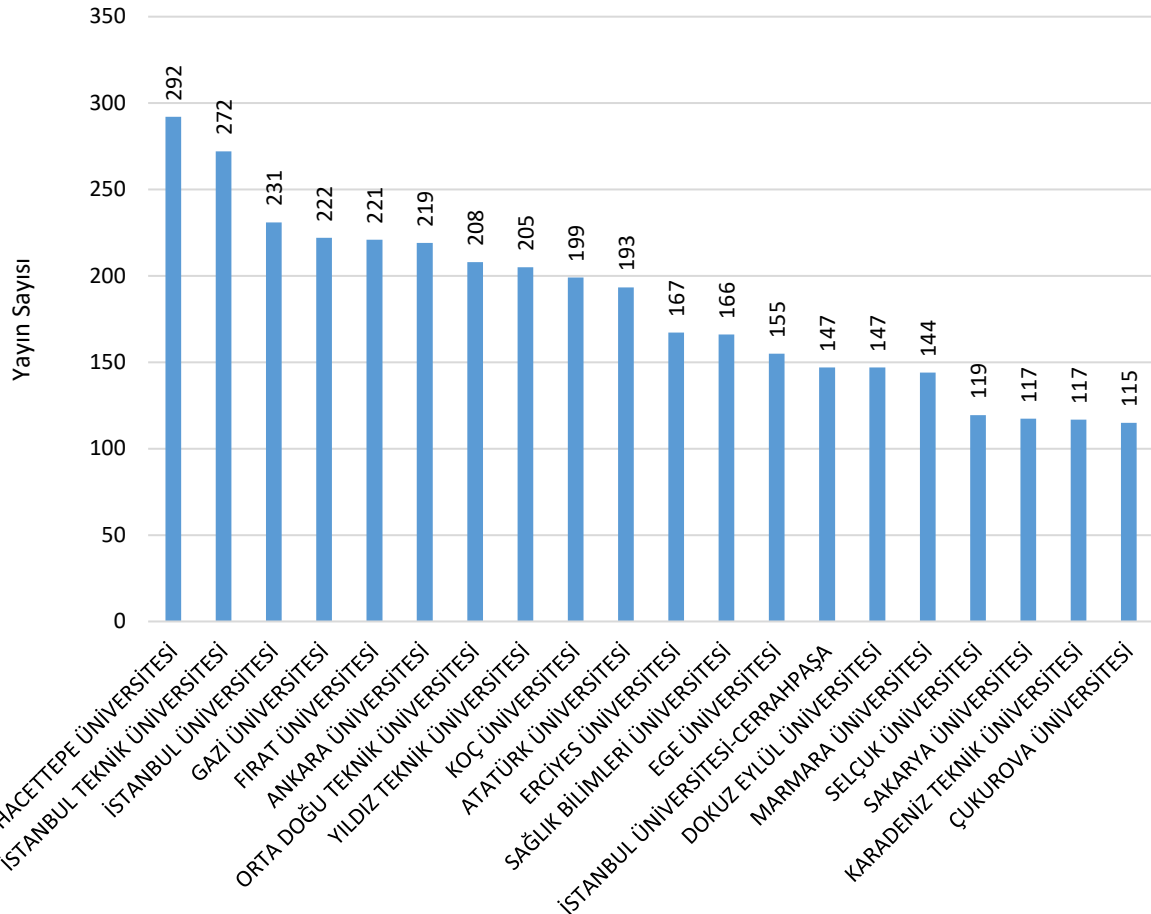
Grafik 18: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı



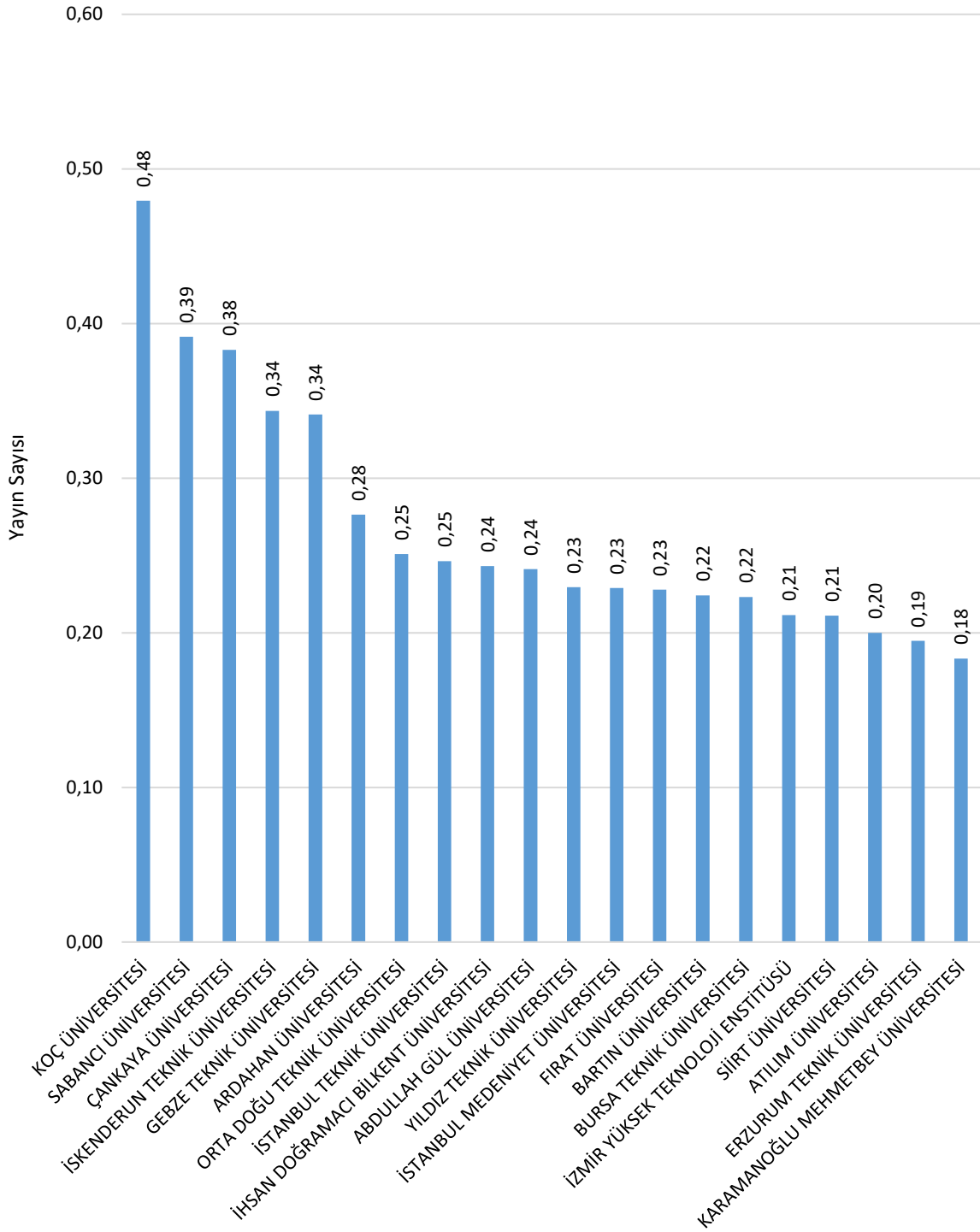
Grafik 19: İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Oranı % Değişim



Grafik 20: 2020 Yılı İlk % 10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Sayısı



Grafik 21: 2020 Yılı Öğretim Üyesi Başına Düşen İlk %10'luk Dilimde Atıf Alan Yayın Sayısı

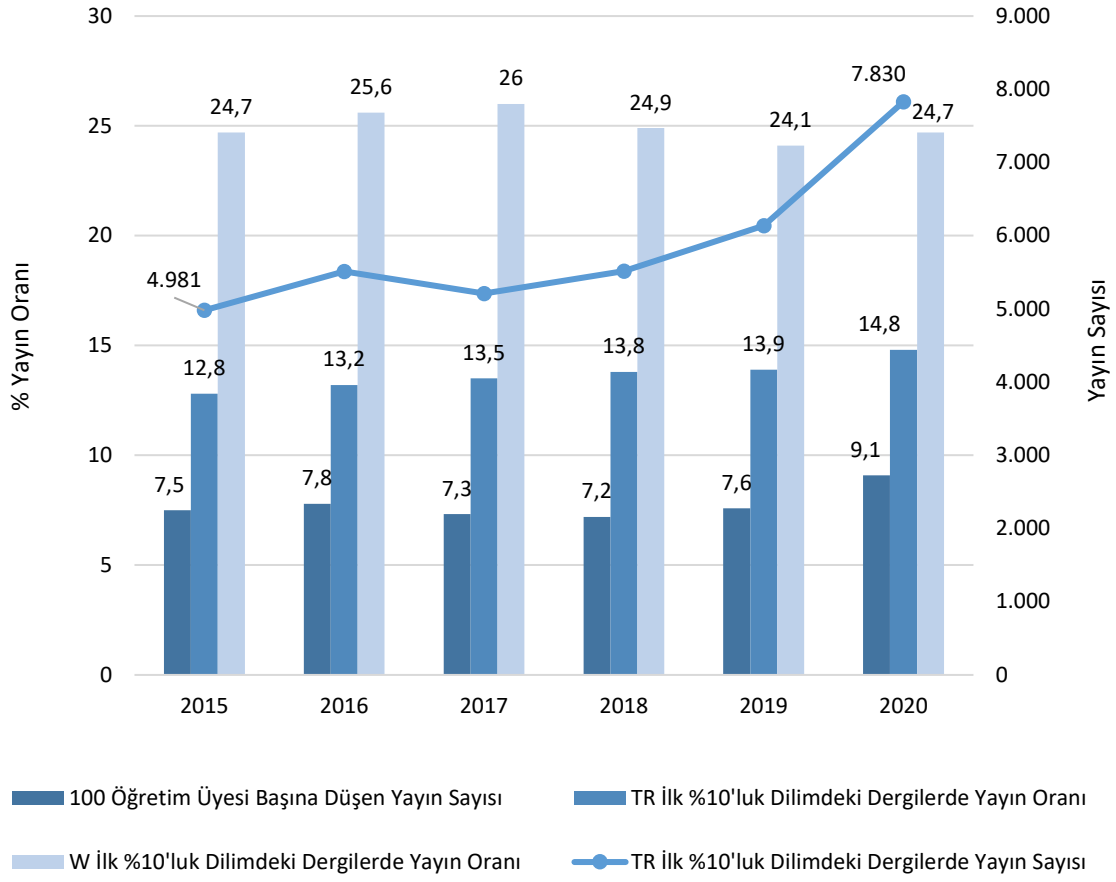


Grafik 21'deki değerlendirme 2020 yılı toplam yayın sayısı 100 ve üzerinde olan 128 kurum ile yapılmıştır. 2020 yılı Türkiye ortalaması 0,087'nin üzerinde olan toplam 64 kurum bulunmaktadır. Değerlendirmeye alınan toplam 64 kurum ise bu ortalamanın altında kalmıştır.

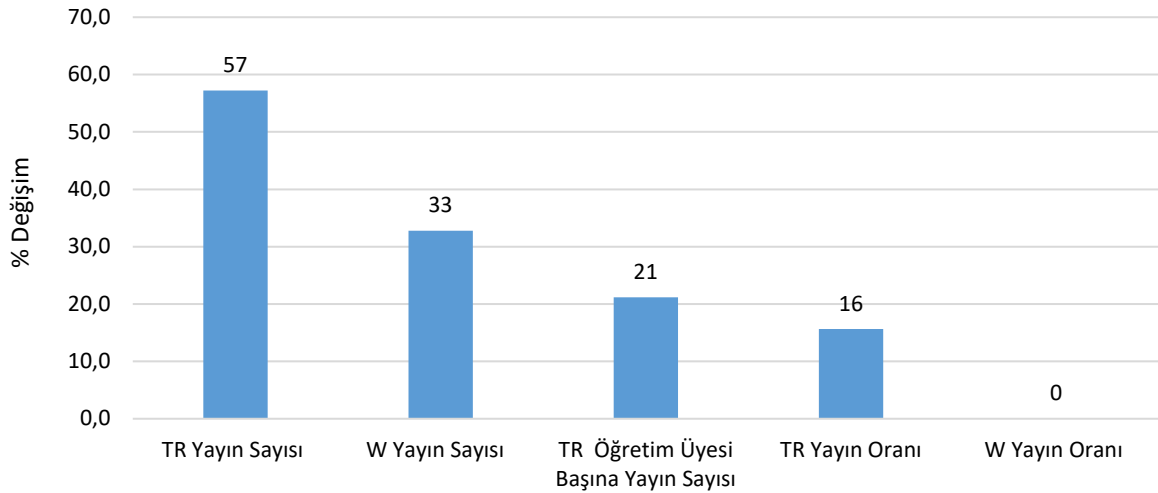
İlk %10'luk Dilimdeki Dergilerde Yayın

Etki değeri yüksek olan dergilerdeki yayınların daha fazla okunma ve atıf alma özellikleri yayın kalitesi üzerine olumlu etkisi bulunmaktadır. İlk %10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın sayısı ve bu yayınların toplam yayınlardaki oranını gösteren yayın oranı önemli bir yayın kalite parametresi olarak takip edilmektedir. Türkiye'de ilk %10'luk dilimde bulunan dergilerde 2015 yılında 5510 makale yayınlanırken 2020 yılında ise 7830 adet makale yayınlanmış olup 6 yıllık sürede %57 düzeyinde yayın sayısında bir artış sağlanmıştır. İlk %10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın oranında ise %12,8 den %14,8 düzeyine çıkmış olup %15,6'lık yükselme görülmüştür. Dünyada İlk %10'luk dilimdeki dergilerde yayın sayısında %33 artış olurken yayın oranında ise herhangi bir artış olmamıştır. Türkiye'nin ilk %10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın oranı (%15), Dünya (%25), Avrupa (%27) Kuzey ve Güney Amerika (%36-%20) ülke ortalamalarının çok altında bulunur olsa da hem yayın sayısında (%57) hem yayın oranında (%16) hem de öğretim üyesi başına düşen ilk %10'luk dilimde bulunan dergilerdeki yayın sayısında (%21) artış sağlanmış olması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

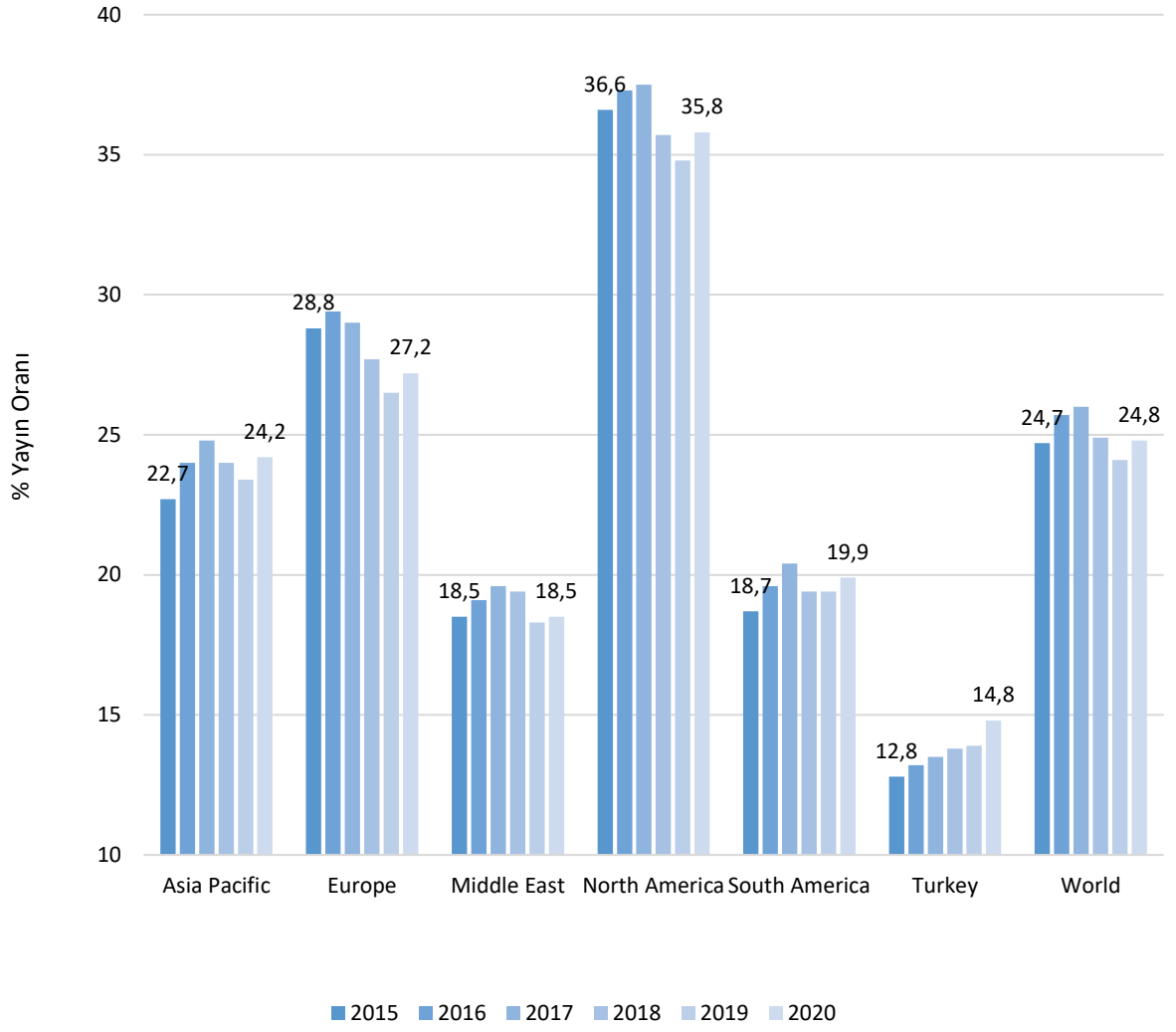
Grafik 22: İlk % 10'luk Dilimdeki Dergilerdeki Yayınlar



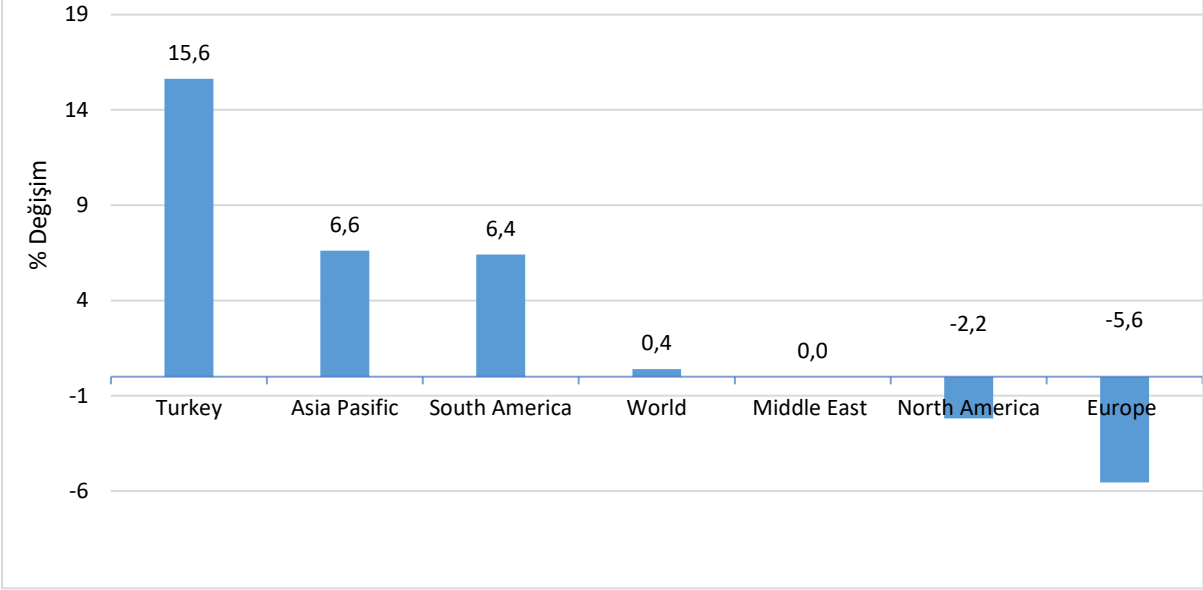
Grafik 23: İlk % 10'luk Dilimdeki Dergilerdeki Yayınlar % Değişim



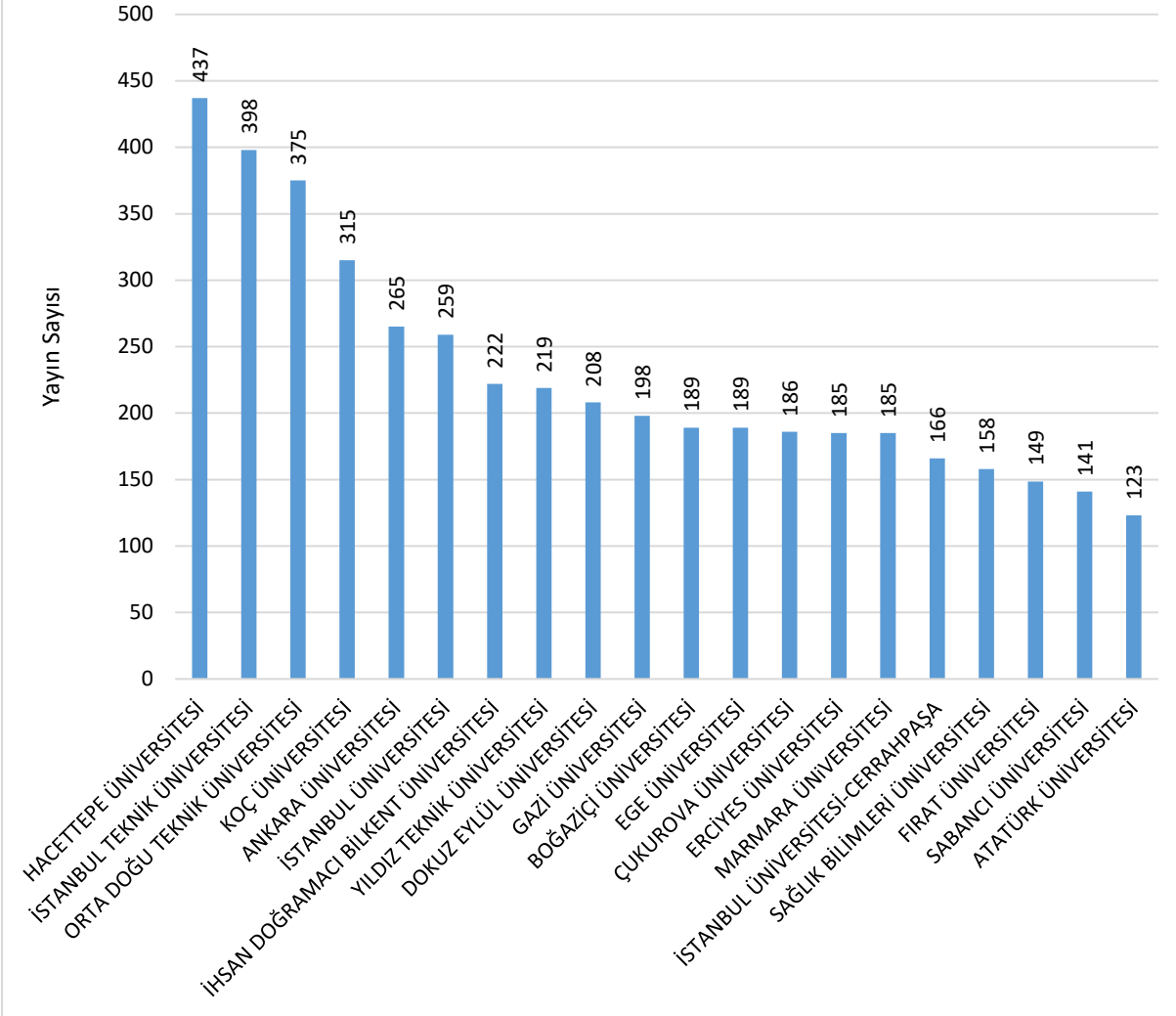
Grafik 24: İlk % 10'luk Dilimdeki Dergilerdeki Yayın Oranları



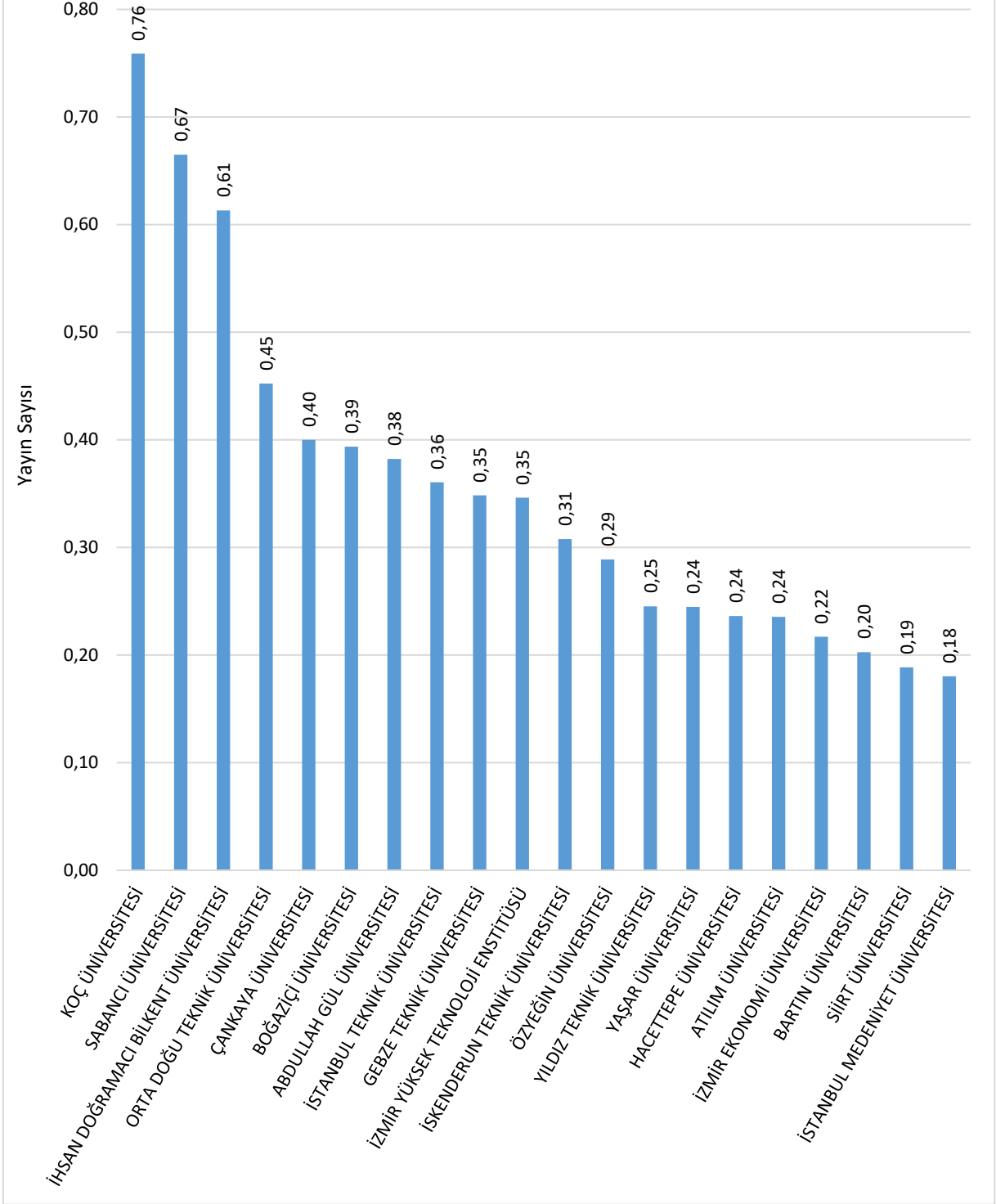
Grafik 25: İlk % 10'luk Dilimdeki Dergilerdeki Yayın Oranları % Değişim



Grafik 26: 2020 yılı İlk % 10 luk Dilimdeki Dergilerde Yayın Sayısı



Grafik 27: 2020 Yılı Öğretim Üyesi Başına Düşen İlk %10'luk Dilimde Bulunan Dergilerdeki Yayın Sayısı



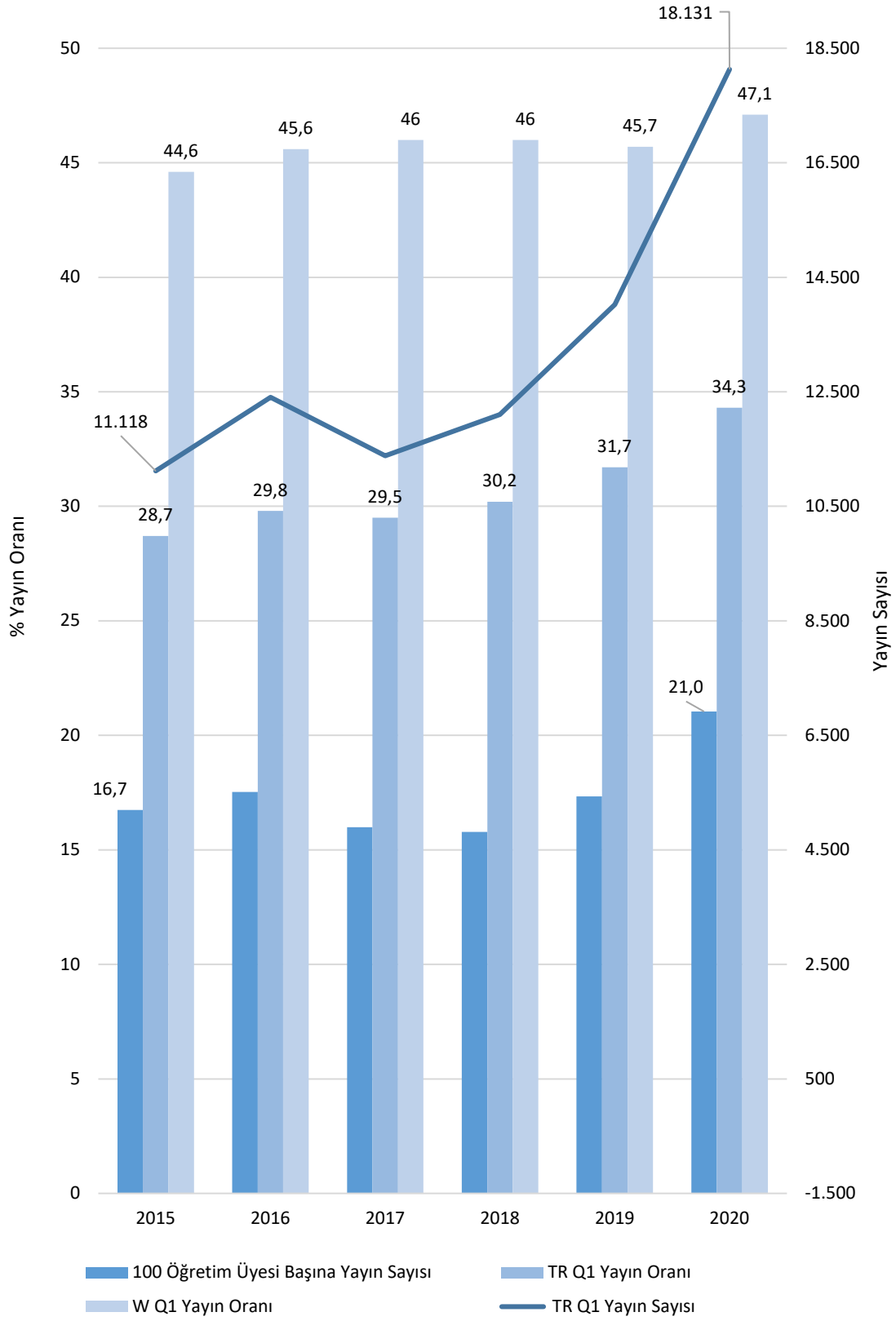
Grafik 27'deki değerlendirme 2020 yılı toplam yayın sayısı 100 ve üzerinde olan 128 kurum ile yapılmıştır. 2020 yılı Türkiye ortalaması 0,091'in üzerinde olan toplam 52 kurum bulunmaktadır. Değerlendirmeye alınan toplam 76 kurum ise bu ortalamasının altında kalmıştır.

Q1 Yayın

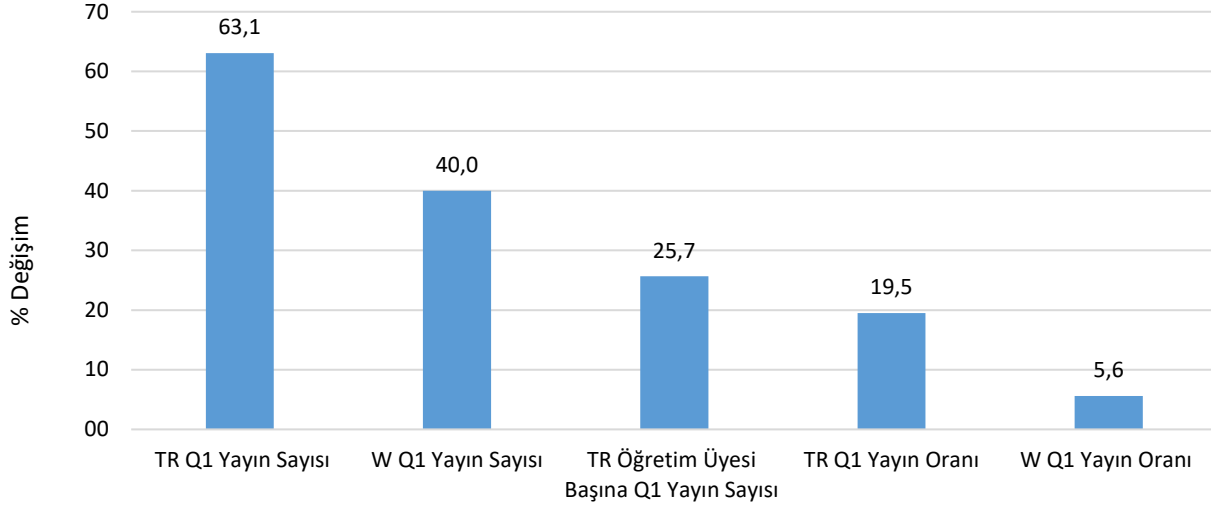
İlgili alanda; İlk %25 dilimde bulunan dergilerdeki yayını gösteren ve genellikle ilk çeyrek olarak da belirtilen Q1 yayınları, ismi çokça zikredilen önemli yayın performans parametrelerinden biridir. Q1; 4 birime ayrılmış tüm yayın skalasının üst düzey ilk çeyreğini (ilk %25'lik dilimi) ifade etmektedir. 2015-2020 yılları arasında; dünyadaki Q1 yayın sayısındaki yükseliş %40 oranında gerçekleşirken Türkiye'nin Q1 yayın sayısı 11118'den 18131'e yükselerek %63 lük önemli bir artış göstermiştir. Q1 yayın sayısının Toplam Yayın Sayısına oranını gösteren Q1 yayın oranında (Q1 YO) ise dünyada ortalama %6 civarında artış olurken Türkiye'de %20 civarında artış gerçekleşmiş olması yayın performansı bakımından değerlidir. Türkiye Q1 yayın oranında %34 gibi iyi bir değere ulaşılmış olsa da %47 olan dünya ortalamasının henüz altında bulunmaktadır. 2020 yılı itibarı ile dünya ortalamasının üzerinde Q1 yayın oranına sahip kurum oranı %15 civarındadır. Hem sayıda hem de oranda meydana gelen yükselişin; çok önemli gelişmelere zemin hazırlayacak iyi bir iyileşme süreci olarak değerlendirilmiştir. Türkiye'nin Q1 yayın oranı %35 düzeyinin, dünya (%47) ve Avrupa (%51) Kuzey ve Güney Amerika (%62-%42) ülkeleri ortalamalarının çok altında bulunur olsa da hem yayın sayısında (%63-%40) ve yayın oranında (%20-%6) hem de. Öğretim üyesi başına düşen Q1 yayın sayısında (%26) büyük bir artış sağlanmış olması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmelidir.

Yıllara göre Q1 ve Q2 yayın oranlarının sırasıyla %20 ve %15 artması, Q3 ve Q4 oranlarının sırasıyla %19 ve %24 düzeyinde azalmış olması; yayın performansı, araştırma ve geliştirme, toplumsal katkı ve eğitim konularında sürdürülebilir kalite sürecine katkı sağlayacak olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

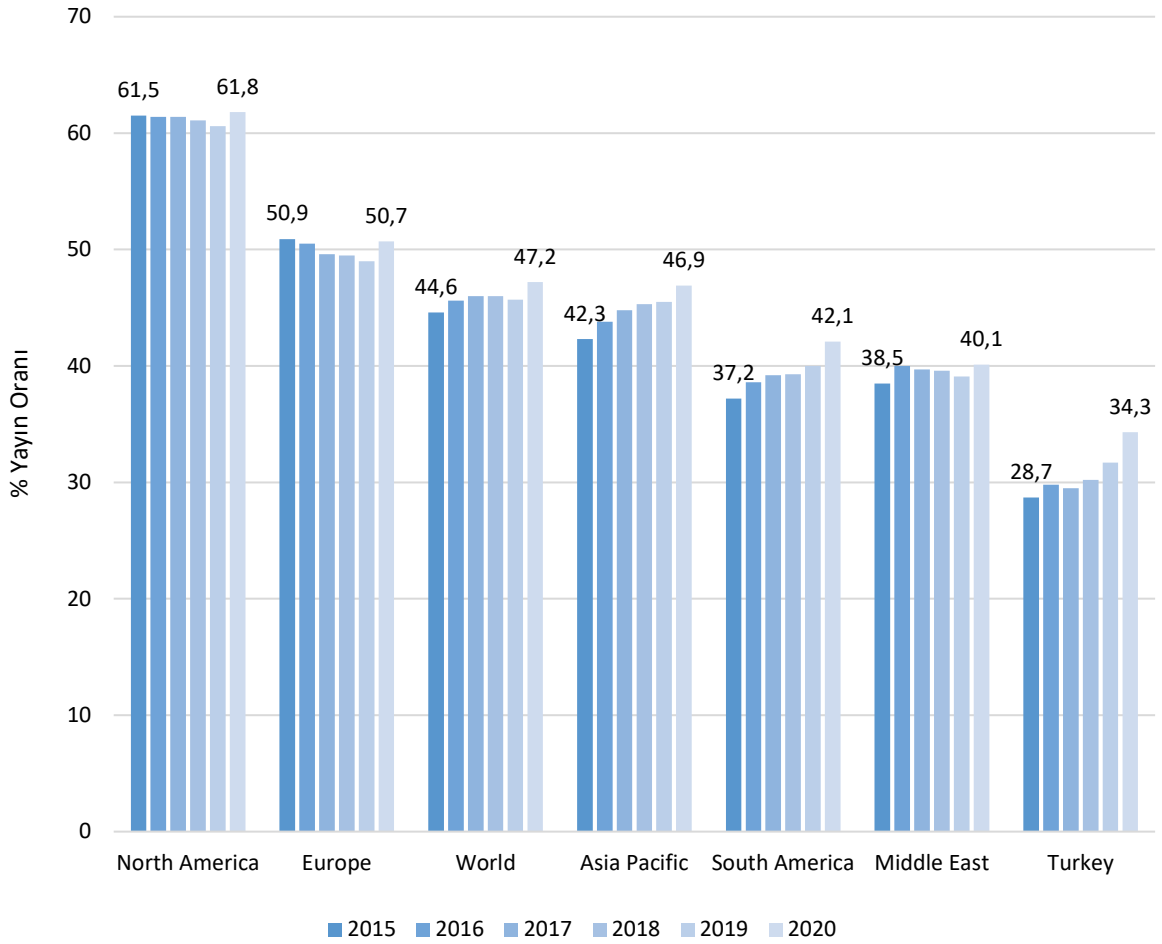
Grafik 28: Q1 Yayın



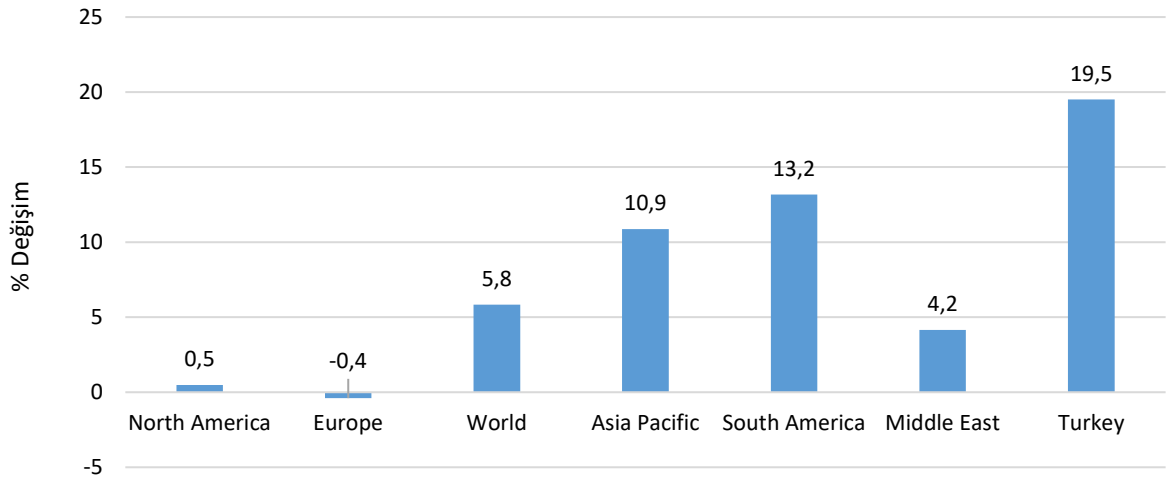
Grafik 29: Q1 Yayın % Değişim



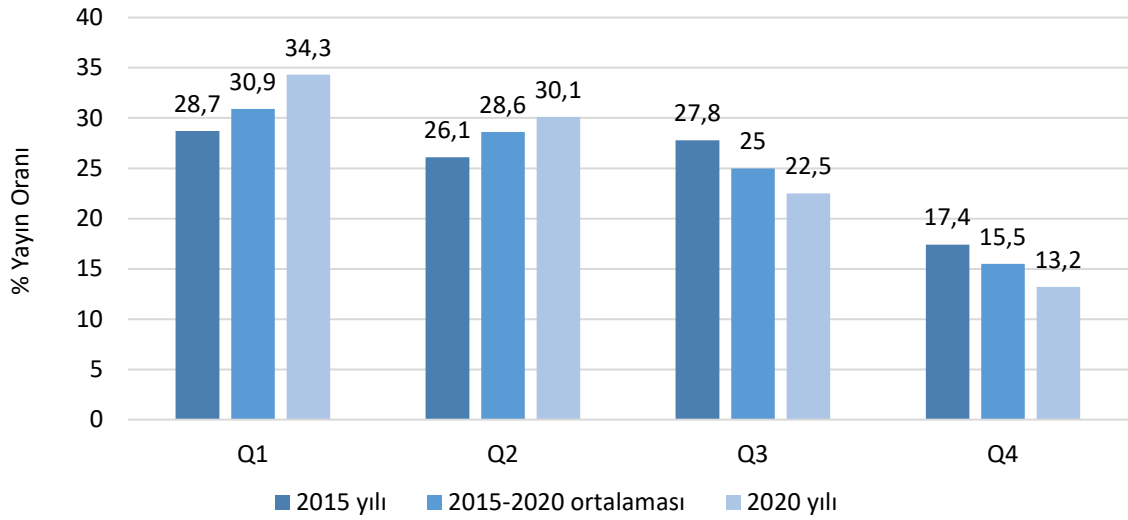
Grafik 30: Q1 yayın Oranı



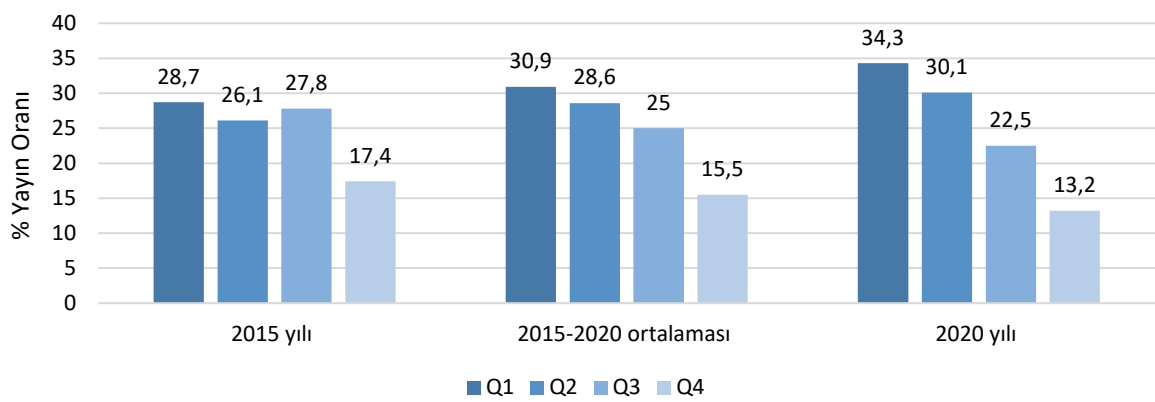
Grafik 31: Q1 Yayın Oranındaki % Değişim



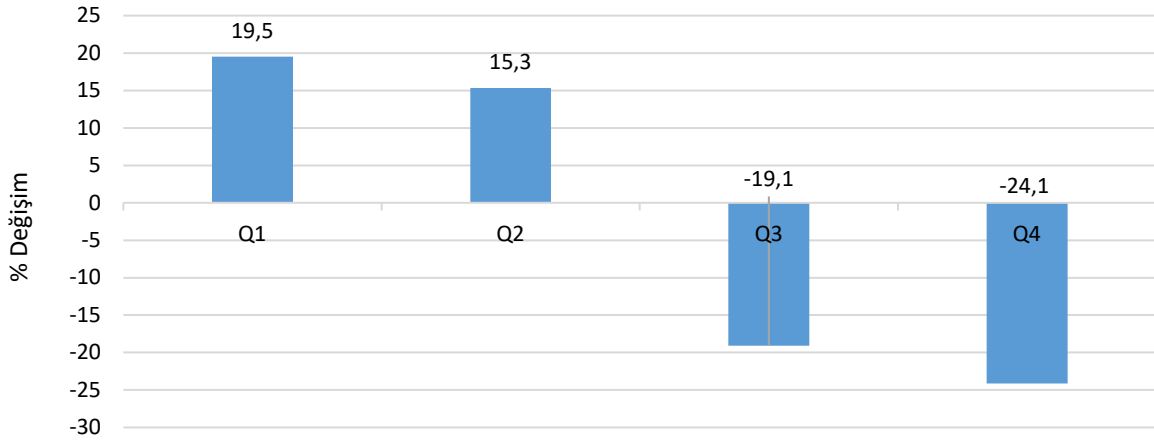
Grafik 32: Q Yayınları Oranı



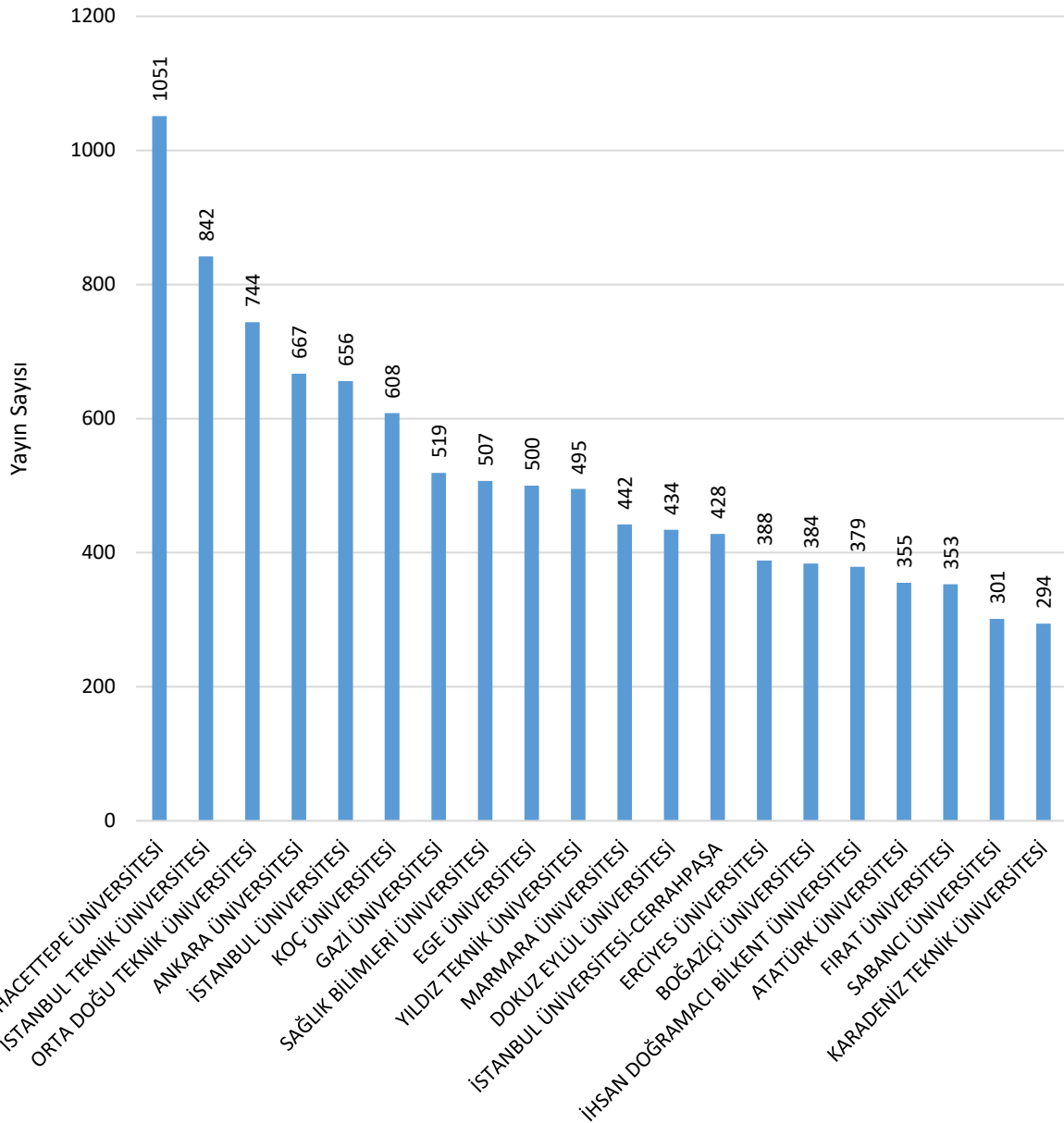
Grafik 33: Q Yayınları Oranı



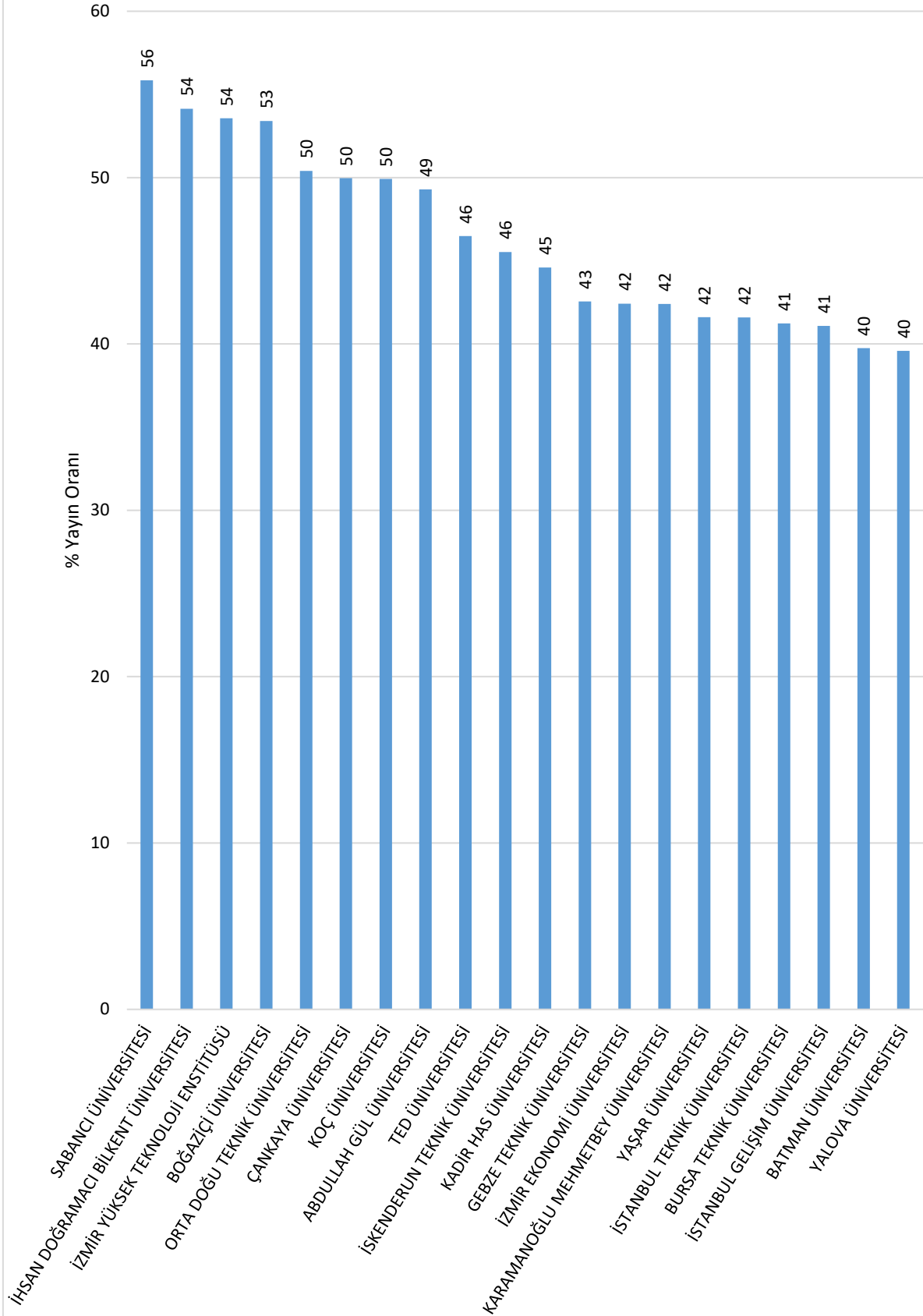
Grafik 34: Q Yayın Oranları % Değişim

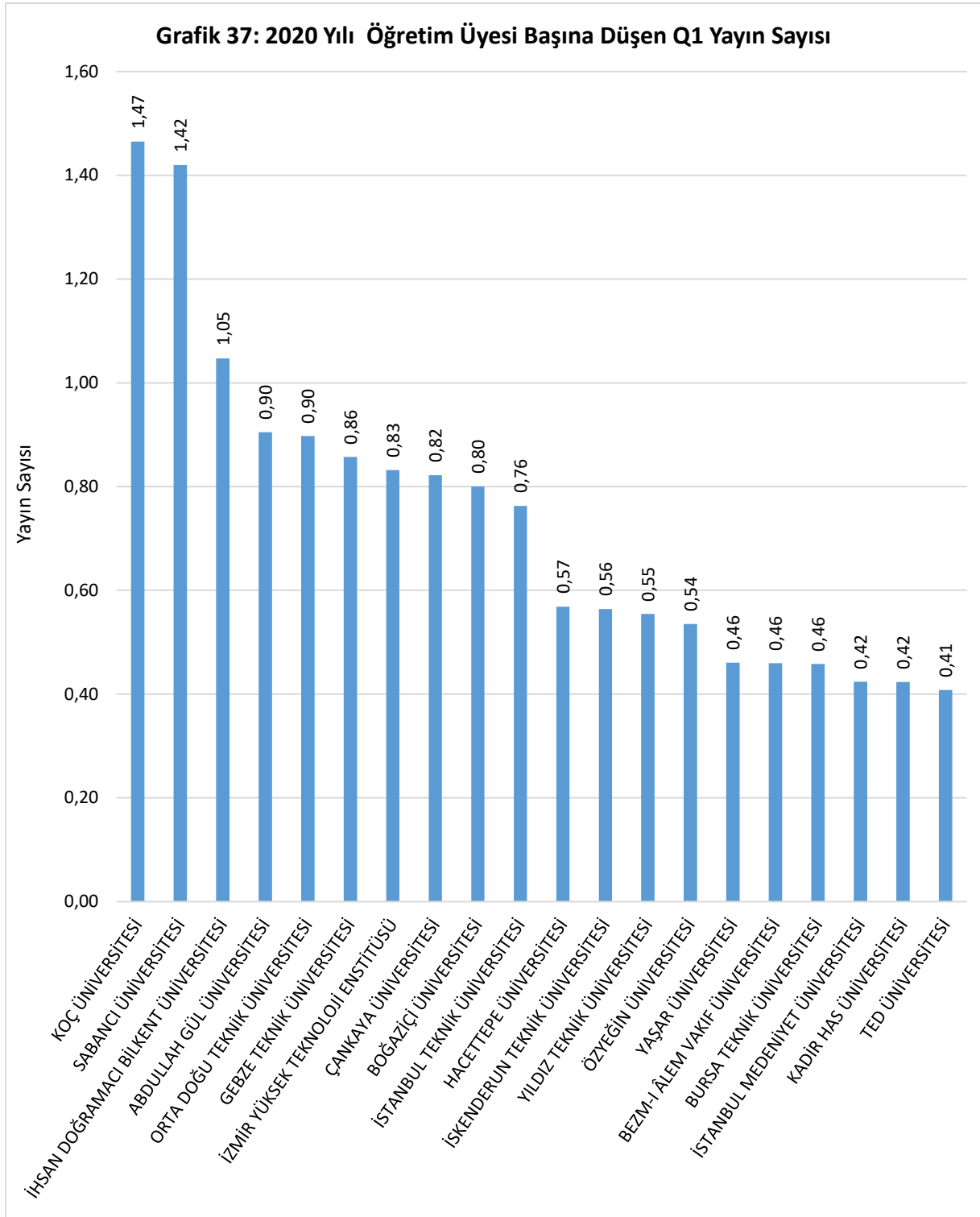


Grafik 35: 2020 Yılı Q1 Yayın Sayısı



Grafik 36: 2020 Yılı Q1 Yayın Sayısının Toplam Yayın Sayısına Oranı

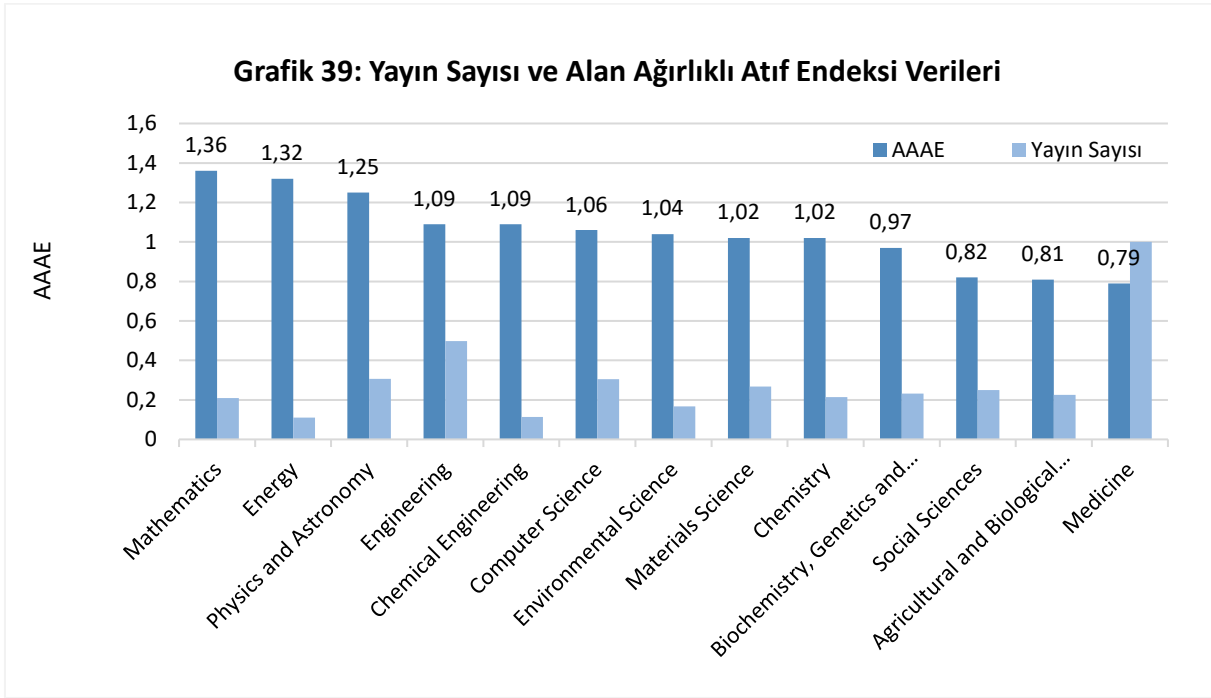
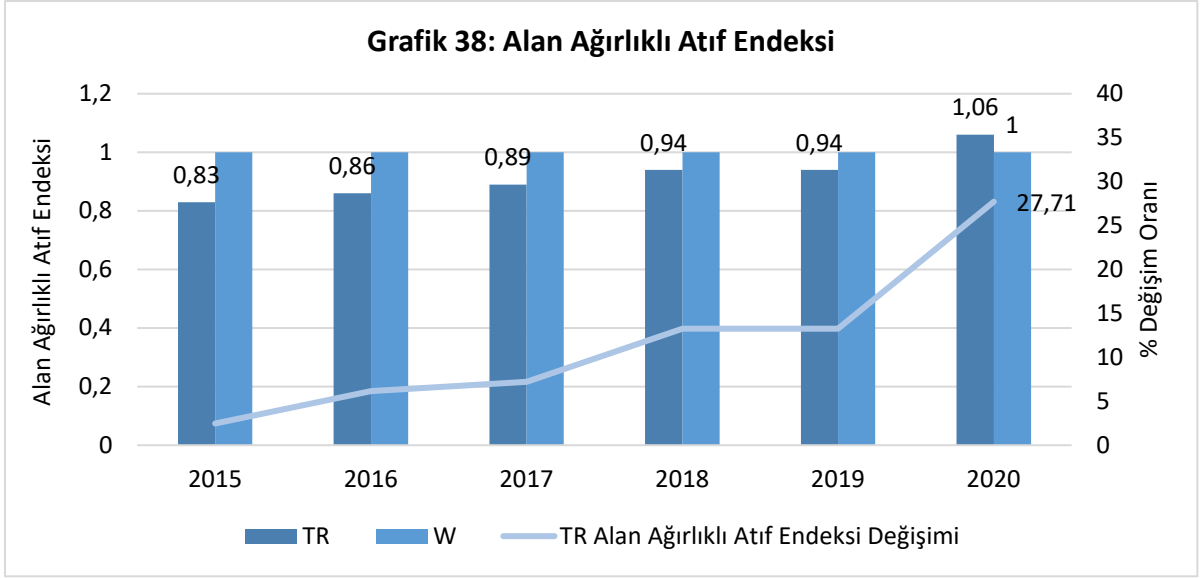




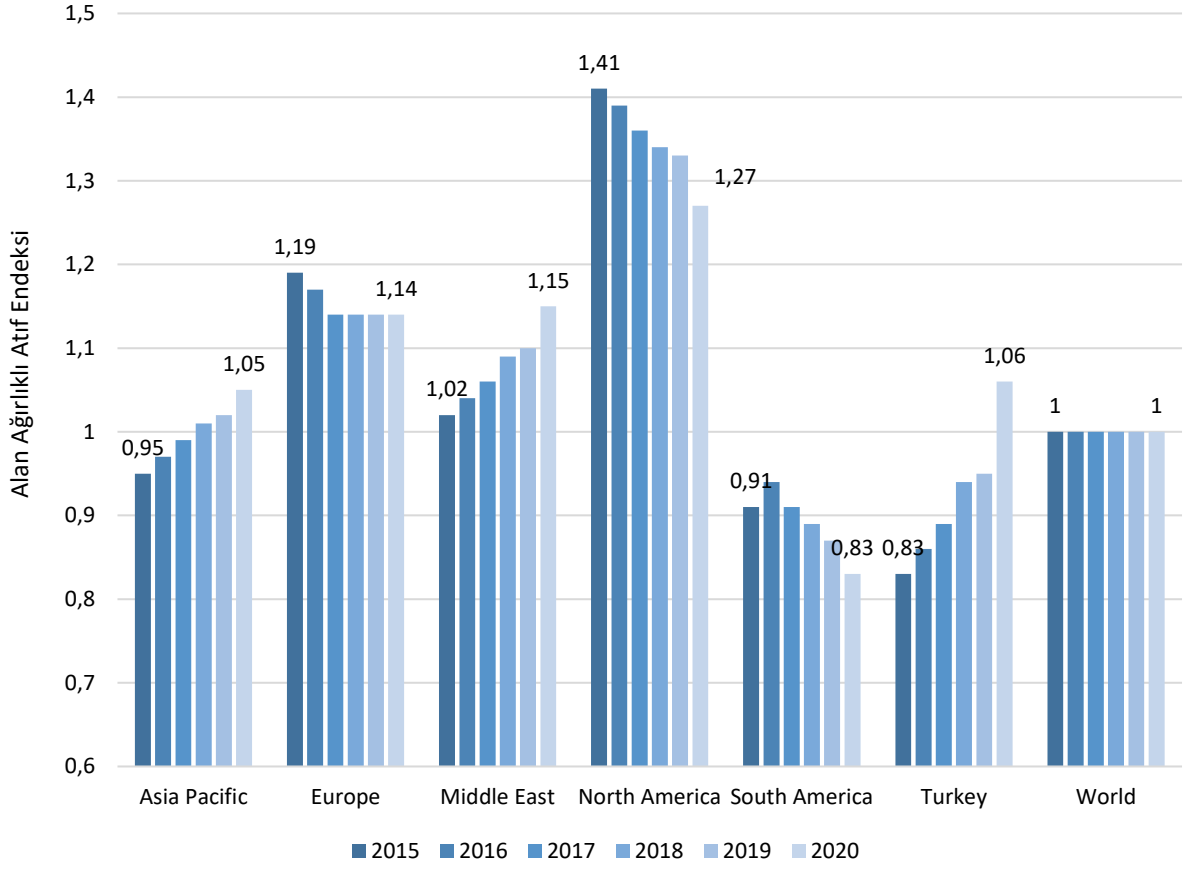
Grafik 37'deki değerlendirme 2020 yılı toplam yayın sayısı 100 ve üzeri olan 128 kurum ile yapılmıştır. 2020 yılı Türkiye ortalaması 0,21'in üzerinde olan toplam 64 kurum bulunmaktadır. Değerlendirmeye alınan toplam 64 kurum ise bu ortalamanın altında kalmıştır.

Alan Ağırlıklı Atıf Endeksi (AAAE)

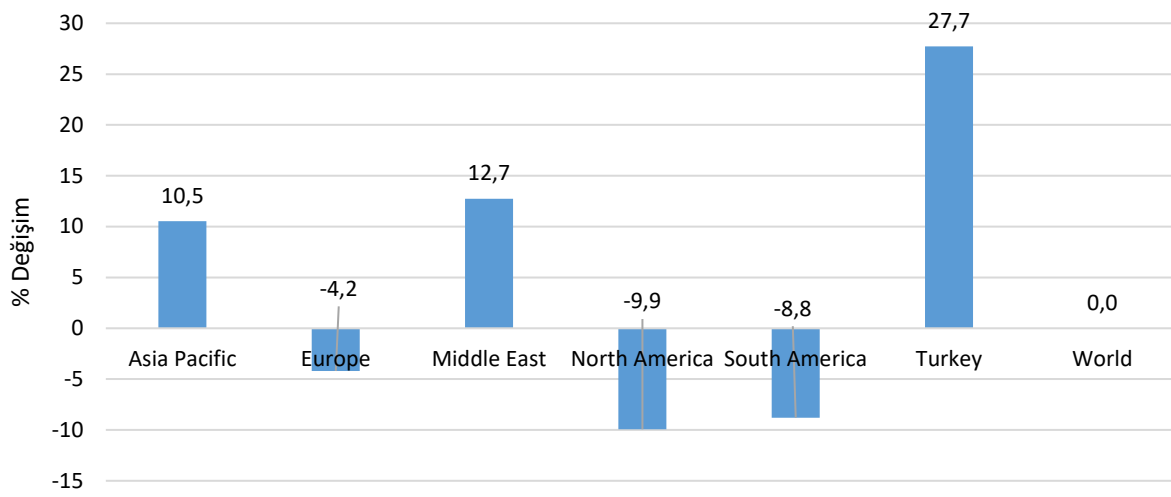
Alan Ağırlıklı Atıf Endeksi (AAAE) ilgili alanlarda yapılan yayınların aldığı atıf sayısı ortalamasının, dünyada o alandaki yayınlara yapılan atıf sayısı ortalamasına oranı olarak gösterilmekte ve yayın kalitesini belirleyen en önemli parametrelerden birisi olarak değerlendirilmektedir. Türkiye'deki yayınların genel ortalaması olarak 2000 yılında 0,71, 2005 yılında 0,73 olan AAAE, 2015 yılında 0,83'e ulaşmış ve 2020 yılında ise önemli bir yükseliş sürecine girerek dünya ortalaması olarak belirlenen 1 değerinin üzerine çıkarak 1,06 değerine ulaşmıştır. Bu parametre her bir alt alanda yapılan ayrı ayrı AAAE değerleri hesaplamalarla normalize edilerek genel AAAE değeri bulunmaktadır. 6 yıllık sürede Türkiye AAAE değeri en fazla olan alan matematik (1,36), enerji (1,32), fizik (1,25), istatistik ve mühendislik (1,09) gibi alanlar gösterilebilir. En fazla yayının bulunduğu tıp alanındaki (100.021 yayın sayısı) AAAE değeri 0,79 olmuştur. Böylelikle Türkiye'nin ortalama AAAE değerini belirleyen ana unsur düşük seyretmektedir. Buna rağmen yapılan çalışmalar, eğitimler, destekler ve yönlendirmelerle 2020 yılında Türkiye; tarihinde ilk kez AAAE değerinde dünya ortalamasının üzerine çıkmıştır. Böylelikle Türkiye'de yapılan yayınlara alınan atıf sayısı, dünyadaki ortalamanın %6 üzerinde seyretmektedir. 6 yıllık süre içerisinde yaklaşık %28'lik bir yükseliş göstermiştir. Üniversite-sanayi iş birliğiyle yapılan çalışmalardan elde edilen yayınların AAE değeri 4,03 düzeyinde, uluslararası iş birliğiyle yapılan yayınların ortalama AAAE değeri 1,85 düzeyinde olup diğer çalışmalardan daha yüksek AAAE değerine sahip olduğu görülmektedir. Hem uluslararası iş birliğiyle yapılan yayınlar hem de üniversite-sanayi iş birliğiyle beraber yürütülen proje çalışmaları; yayın performansı ve toplumsal etki bakımından çok değerli etkiler oluşturmaktadır. Bu tür çalışmaların sayısının artırılması genel performansa katkıları göz önüne alındığında çok değerli olduğu görülmektedir. Hem uluslararası iş birliğiyle yapılan çalışmalar, hem de üniversite-sanayi iş birliğiyle yapılan çalışmaların artırılmış olması sevindirici bir ilerleme olarak değerlendirilmiştir.



Grafik 40: Alan Ağırlıklı Atıf Endeksi



Grafik 41: Alan Ağırlıklı Atıf Endeksi % Değişim



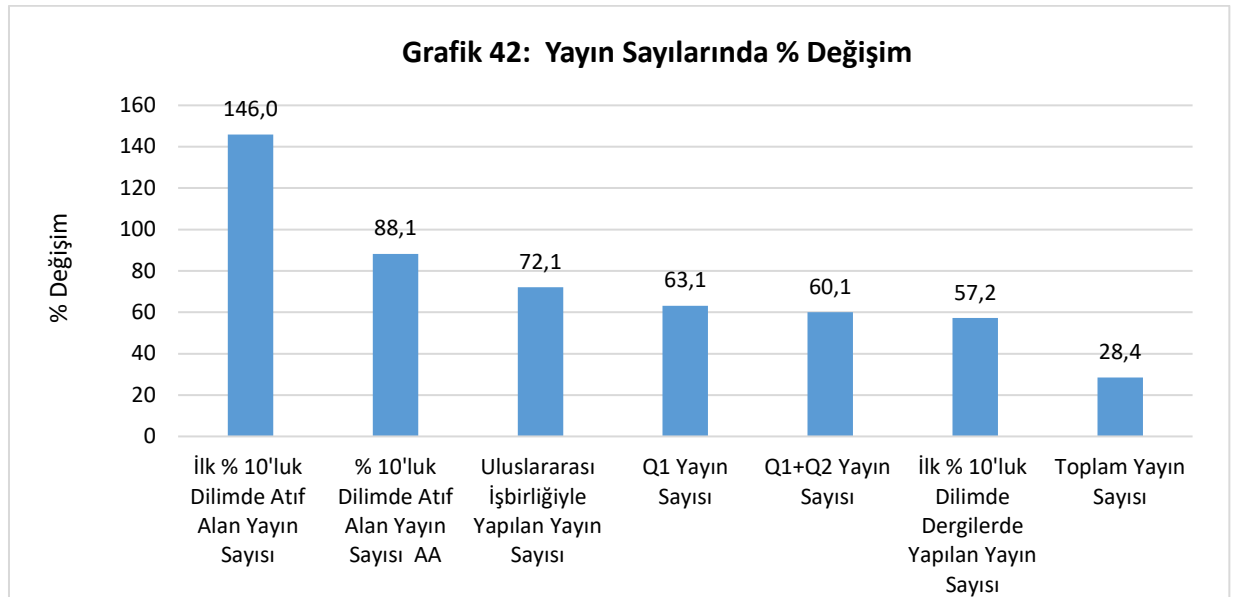
Öğretim Üyesi ve Yayınlardaki Genel Performanslar

2015-2020 yılları arasında; tüm yayın sayılarında büyük oranlarda artışlar gerçekleşmiştir. En yüksek oran %146 ile İlk %10'luk dilimde atıf alan yayın sayısında, en düşük ise %28,4 ile toplam yayın sayısında gerçekleştirilmiştir. Diğer tüm yayın türlerindeki artış %50'nin üzerinde olmuştur. Bu dönemde öğretim üyesi sayısında %29 düzeyinde bir artış olduğundan dolayı artış yüzdesi %29'dan aşağı olan Toplam Yayın Sayısında (TYS), öğretim üyesi başına toplam yayın sayısında bir artış gözlenememiş ama diğer yayın türlerinin tamamında öğretim üyesi başına düşen yayın sayılarında önemli düzeyde ilerlemelerin olduğu görülmüştür.

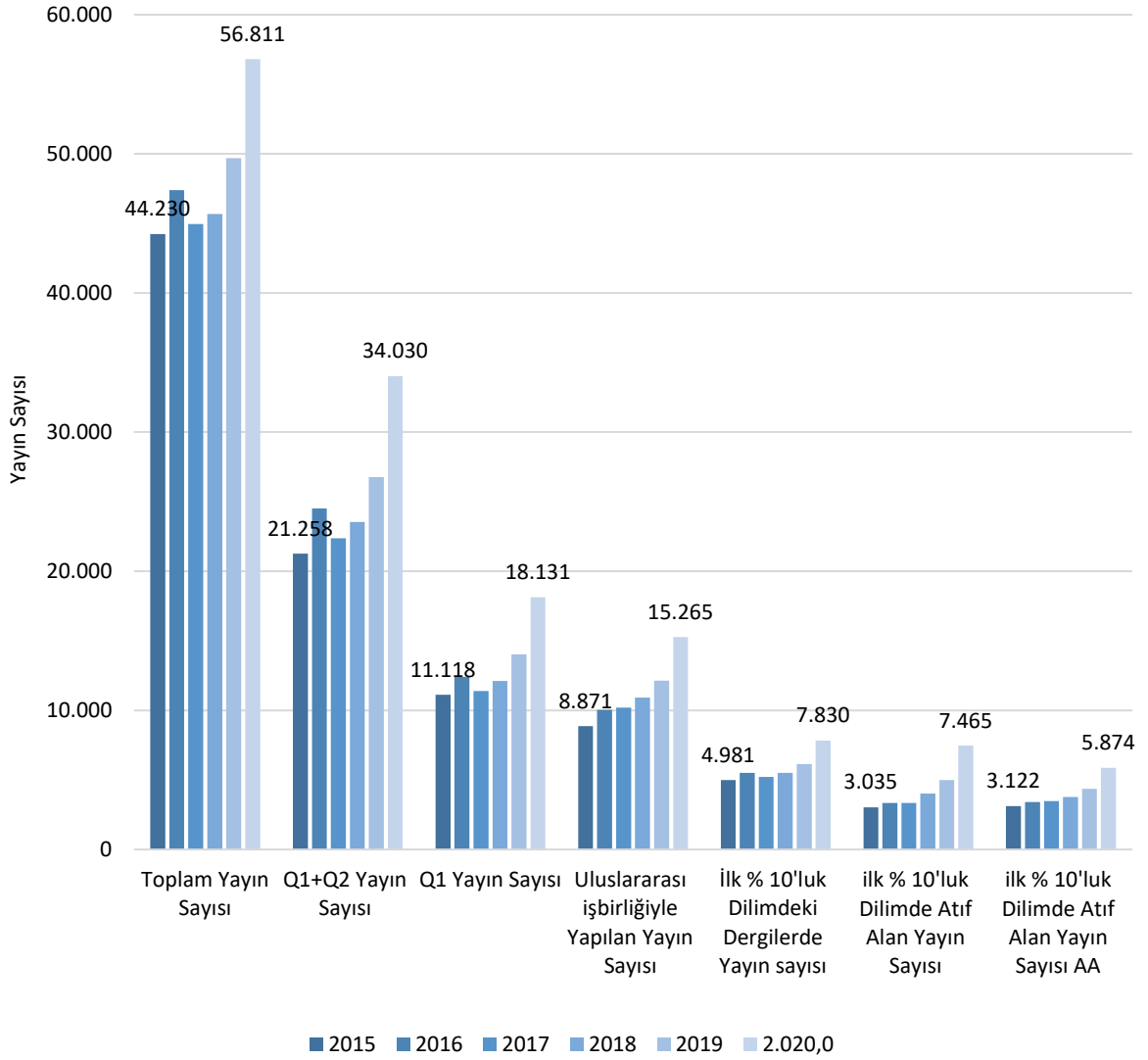
Her bir parametre için yayın sayılarındaki artışlar dünya ortalama yayın sayısındaki artışlarla karşılaştırılmış olup Türkiye'deki yayın sayısında % artış oranlarının dünyadaki % artış oranlarında daha fazla olduğu görülmüştür

Türkiye İlk %10'luk dilimde atıf alan yayın oranlarında ve uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın oranlarında dünya ortalamasını, 2020 yılında geçerek, daha fazla ve daha hızlı mesafe almaya başlamıştır.

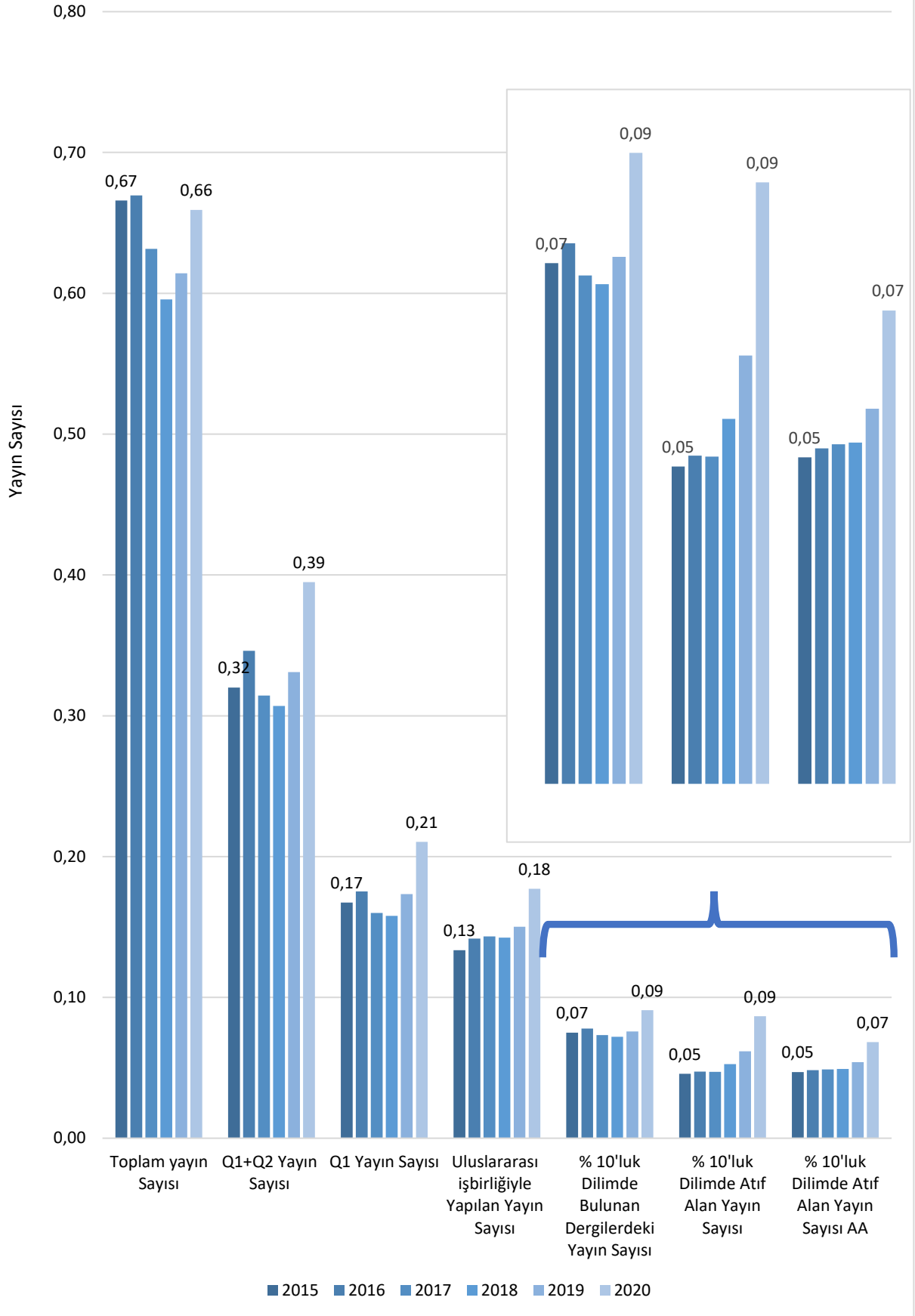
2020 yılında, Türkiye, ilk %10'luk dilimdeki dergilerdeki yayın oranı, Q1 ve Q1+Q2 yayın oranlarında dünya ortalamasının altında bulunuyor olsa da incelenen tüm parametrelerin hem sayısal % değişimleri hem de oran olarak % değişimlerinde Dünya ortalama değerlerinden çok iyi olduğu görülmektedir. Türkiye beklenen sayı ve oran hedeflerine henüz tam olarak ulaşamamış olmasına rağmen, 2015-2020 yılları arasındaki gelişim hızları dünya ortalamasının çok üstünde olması olumlu bir ilerleme olarak değerlendirilmiştir.



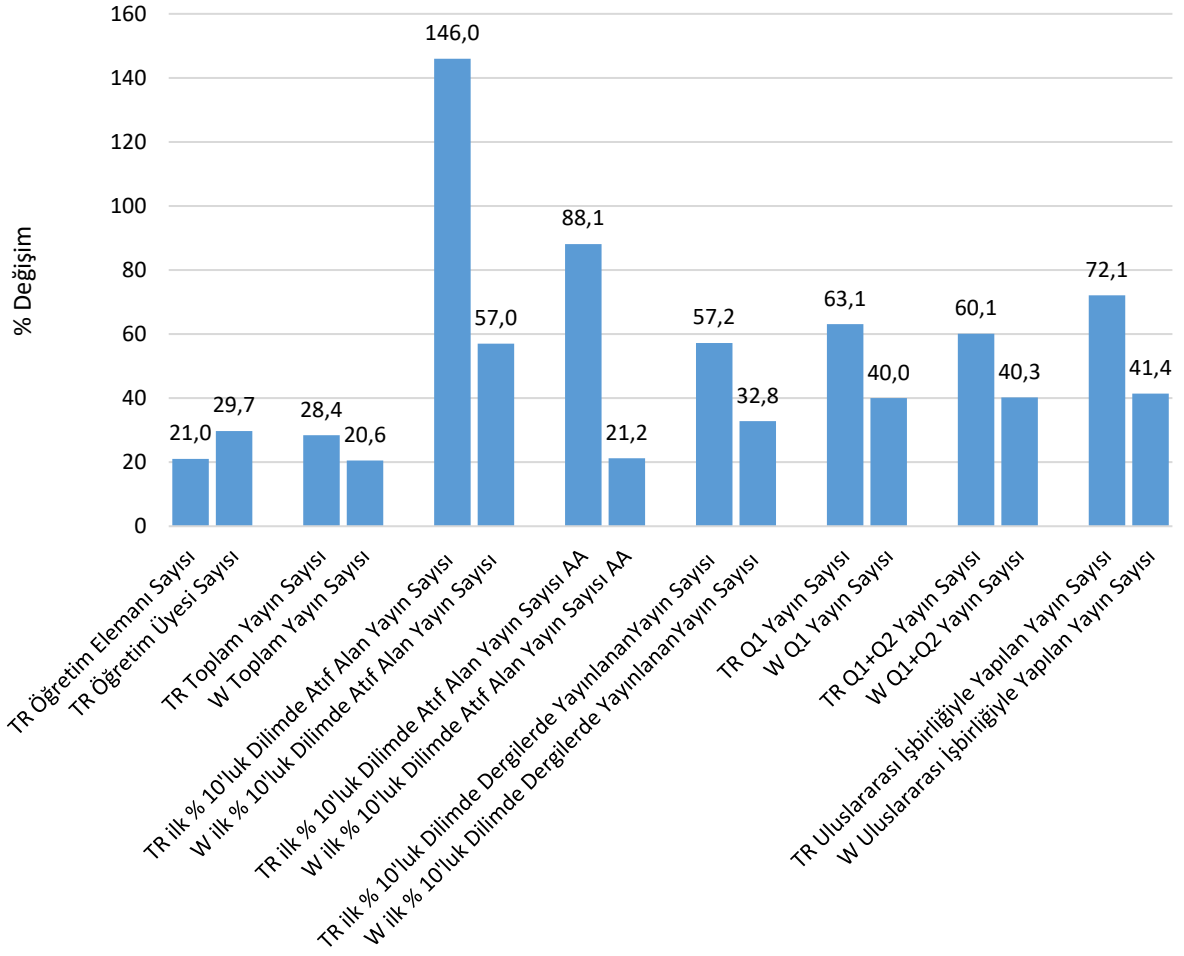
Grafik 43: Türkiye Yayın Sayıları



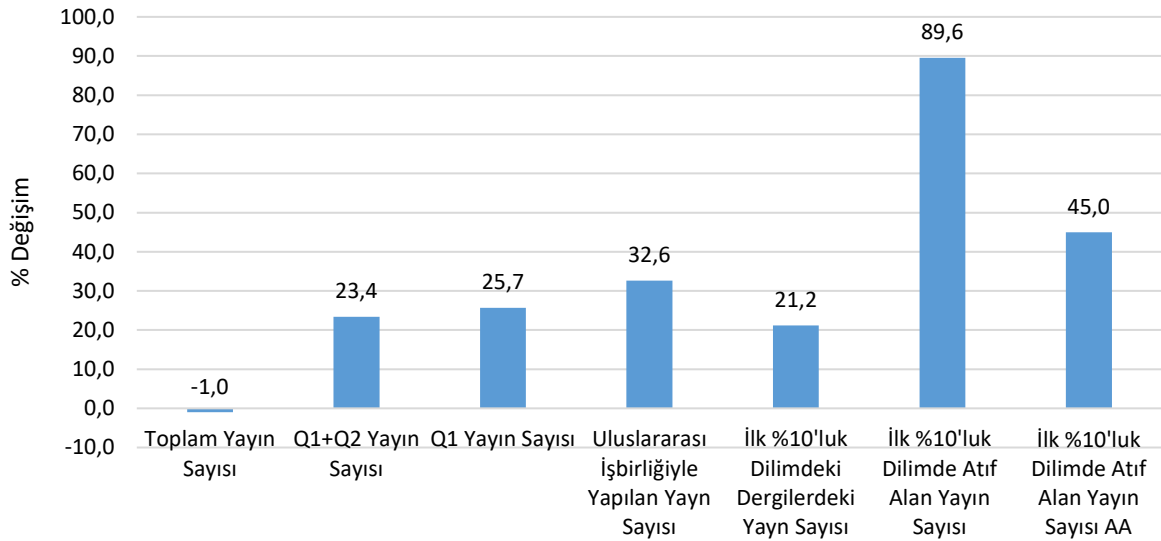
Grafik 44: Öğretim Üyesi Başına Düşen Yayın Sayısı



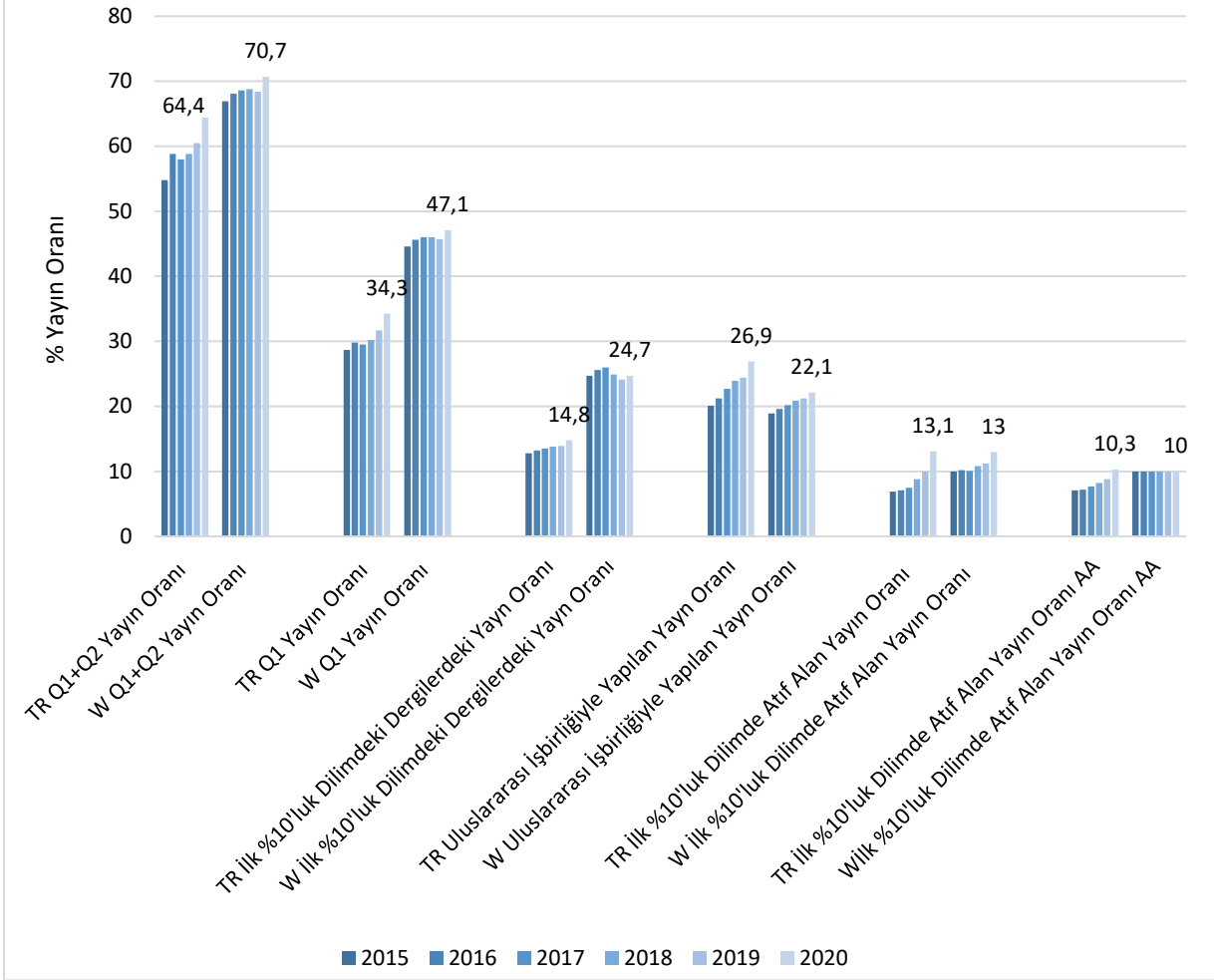
Grafik 45: Türkiye-Dünya Yayın Sayılarındaki % Değişim



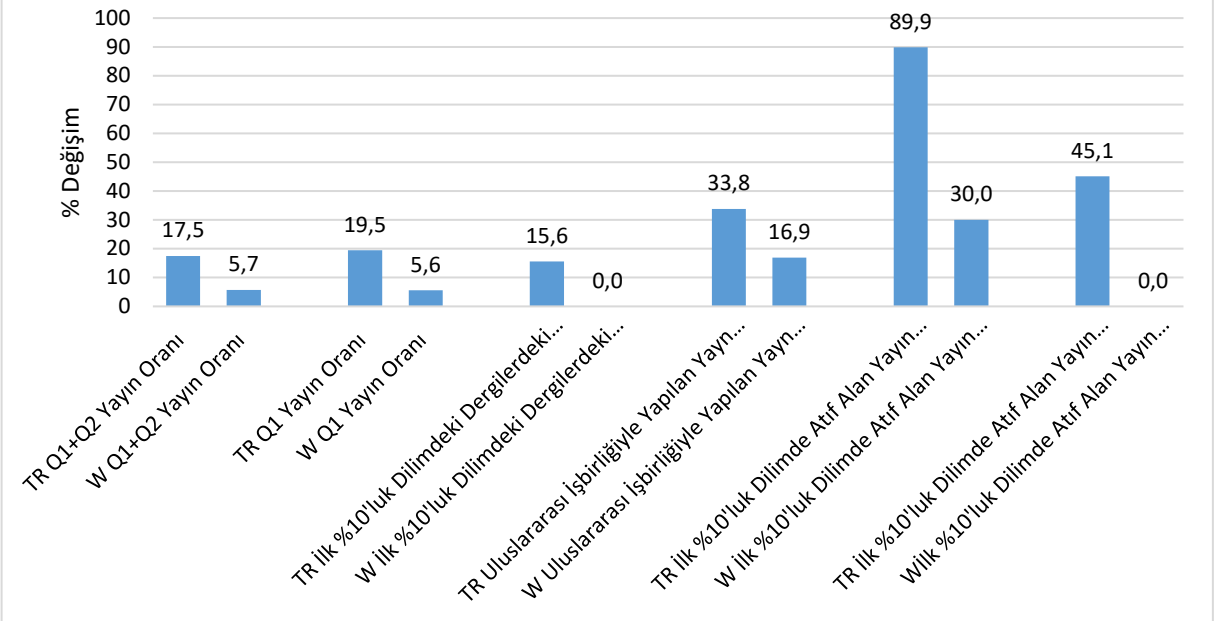
Grafik 46: Öğretim Üyesi Başına Düşen Yayın Sayısı % Değişim



Grafik 47: Türkiye-Dünya Yayın Oranları Karşılaştırması



Grafik 48: Türkiye-Dünya Yayın Oranlarındaki % Değişim Karşılaştırması



SONUÇ

Yapılan bu çalışma ile 2015-2020 yılları arasında Türkiye adresli tüm yayınların sayıları, toplam yayın sayısına göre oranları, değişim ve gelişme düzeyleri, yıllık ve toplam olarak değerlendirilmiş, dünya ve bazı bölgelerdeki ülke ortalamalarıyla karşılaştırmaları yapılmış, ortaya çıkan sonuçlar detaylara girilmeden sunulmaya çalışılmıştır. Her bir parametre içinde akademik personel performansları da incelenerek elde edilen veriler genel değerlendirmeye ilave edilmiştir.

Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında, 6 yıllık süreç içinde yapılan çalışmalarda, gözle görülebilir ve etkileri, ilişkileri ve ilintileri kolayca tarif edilebilir ve hesaplanabilir düzeyde bir ilerlemenin olduğu görülmektedir. Bu ilerleme süreci 2018 yılından itibaren artarak devam etmiş ve 2020 yılında büyük bir kısmı dünya ortalamalarının üstünde bir oranda ilerleme kaydedilmiştir. Değerlendirme parametreleri olarak seçilmiş göstergelerin tamamında sayı ve oran bakımından önemli düzeyde artışlar olmuştur. İlk %10’luk dilimde atıf alan yayın oranı, uluslararası iş birliğiyle yayılan yayın oranları ve alan ağırlıklı atıf endeksi değerlerinde dünya ortalamasının üzerinde bir konumda iken, ilk %10’luk ve Q1 dilimdeki dergilerdeki yayın oranı bakımından dünya ortalamalarının altında kalınmıştır.

Toplam yayın sayısı hariç tüm diğer parametrelerde öğretim üyesi başına düşen yayın sayısı ve oranlarında artışlar olduğu görülmüştür. Öğretim üyesi başına düşen ortalama toplam yayın sayısında bir artış kaydedilmemiş olsa da yayınların etkisini artırarak kalitesini yükselten, ilk %10’luk dilimde atıf alan yayın, ilk %10’luk dilimdeki dergilerdeki yayın, Q1 yayın ve Q1+Q2 yayın, uluslararası iş birliğiyle yapılan yayın sayılarında ve bunların oranlarında büyük artışlar sağlanmıştır. Türkiye’de, akademik çalışmaların sayı ve oranı istenen düzeye henüz ulaşamamış olsa da hedefe ulaşmak için yapılan tüm çalışmaların artış oranları dünyadaki ortalama oranlardan daha yüksek olması önemli bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

Bu sonuçlar YÖKAK tarafından büyük bir özveriyle ve uygun yöntemler ile yapılan rehberlik çalışmalarının, verilen eğitimlerin ve desteklerin etkisini önemli düzeyde göstermeye başladığını, kalite algısının ve etkilerinin yükseköğretim kurumlarınca anlaşılmasına ve beklenen kalite sürecinin başarılı bir şekilde uygulanmaya başladığını göstermektedir. Beklenen başarının; sürecin etkili ve sürdürülebilir düzeyde artarak devam ettirilmesi ile mümkün olacağı görülmektedir. YÖKAK’ın rehberliğinde, süreçlerin yeniden

anlatılması ve gerekli desteklerin ve teşviklerin artırılarak devam ettirilmesi büyük önem arz etmektedir.

İstikametimiz doğru, hızımız iyi, ama daha çok aşmamız gereken yolumuz olduğu unutmadan, daha çok çalışmalı ve hızımızı biraz daha artırarak hedefe daha kısa sürede ulaşma sorumluluğunu yerine getirmeli ve hedefe ulaşma sevincini paylaşmalıyız.

